

Sitowise Oy / Noora Metsäranta

Portin tuulivoima-alueen laajennuksen kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys

Päiväys	15.1.2024
Laatija	Noora Metsäranta
Tarkastaja	Jussi-Pekka Manner
Projektinumero	YKK67600

15.1.2024

Sisällysluettelo

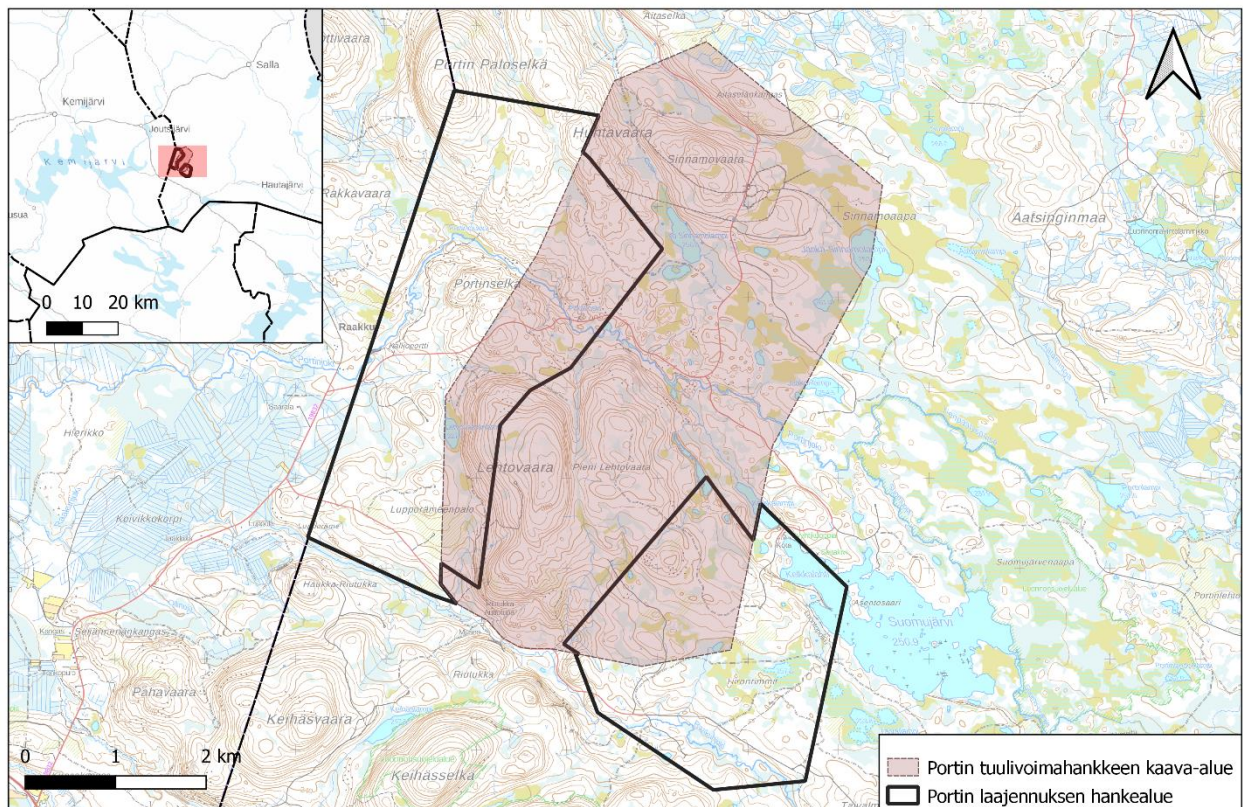
1	JOHDANTO	4
2	AINEISTO JA MENETELMÄT	5
3	TULOKSET	6
	3.1 Tuotantoalueen yleispiirteet	6
	3.1.1 Läntinen osa-alue	6
	3.1.2 Itäinen osa-alue	8
	3.2 Huomionarvoiset kohteet	10
	3.2.1 Läntisen osa-alueen huomionarvoiset suo- ja metsäkohteet ..	12
	3.2.2 Itäisen osa-alueen huomionarvoiset suo- ja metsäkohteet ...	31
	3.3 Vesilakikohteet ja muut huomionarvoiset vesistöt	42
	3.3.1 Läntisen osa-alueen huomionarvoiset vesiluontotyytit.....	43
	3.3.2 Itäisen osa-alueen huomionarvoiset vesiluontotyytit.....	50
	3.4 Uhanalaiset, silmälläpidettävät ja rauhoitetut kasvilajit	55
4	YHTEENVETO	55
5	LÄHTEET	58

15.1.2024

1 JOHDANTO

Tehtävänä oli laatia Sallan kunnan länsiosaan sijoittuvan Portin tuulivoima-alueen laajennuksen kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys. Portin laajennus sijoittuu jo luvitetun Portin tuulivoimapuiston länsi- ja kaakkoispuolelle ja koostuu kahdesta erillisestä osa-alueesta. Läntisempi osa-alue on kooltaan noin 1094 ha ja se rajautuu länsiosastaan Sallan ja Kemijärven väliseen kunnanrajaan. Kaakkoinen osa-alue on puolestaan noin 680 ha kokoinen ja sijoittuu Suomujärven lounais- ja länsipuolelle. Molemmat Portin laajennuksen osa-alueet sijoittuvat osittain jo

Kuva 1. Portin laajennuksen tuotantoalueen (kuvassa nimellä hankealue) sekä jo luvitetun Portin tuulivoimahankkeen yleiskaava-alueen sijainnit.

luvitetun Portin tuulivoimahankkeen tuotantoalueen sisäpuolelle. Luontoselvityksen tavoitteena on tuoda esiin jatkosuunnittelun kannalta oleelliset luontoarvot.

Työn tilaajana on Puhuri Oy ja työn yhteyshenkilönä toimii Harri Ruopsa.

15.1.2024

2 AINEISTO JA MENETELMÄT

Luontoselvityksen lähtöaineistona käytettiin muun muassa Suomen Lajitietokeskuksen lajihavaintoja (aineistopyyntö käyttörajoitetuista aineistoista 7.2.2023), Maanmittauslaitoksen maastokartta- ja ilmakuva-aineistoja, ympäristöhallinnon paikkatietoaineistoja (mm. monimuotoisuudelle tärkeiden metsäalueiden (Zonation-aineisto), suojelualueiden, suojeluohjelmakohteiden ja Natura 2000-alueiden sijainnit), GTK:n paikkatietoaineistoja, valtakunnallisen metsien inventoinnin puustotietoja ja Metsäkeskuksen kuviotietoja. Ennen maastokäyntejä tehtiin valtakunnallisen metsien inventoinnin metsävaratietoihin perustuva kasvupaikkatulkinta sekä ilmakuva-, maastokartta- ja puustotulkinta, johon verrattiin maakunnallisen ja valtakunnallisen Zonation-aineiston arvoja. Näiden aineistojen avulla rajattiin tarkemmin kartoitettavat alueet, jotka tunnistettiin luontoarvoiltaan mahdollisesti huomionarvoisiksi. Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitykset kohdistettiin näille potentiaalisille kohteille, kuitenkin niin, että Portin tuulivoimapuiston kaavaan jo luo-alueeksi merkityille kohteille ei ensisijaisesti kohdistettu kartoituksia, sillä nämä alueet huomioidaan jo maankäytönsuunnittelussa.

Tuotantoalueen kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys toteutettiin 2.8.-16.8.2023 välisenä aikana yhteensä 8 maastotyöpäivän ajan. 2.8.2023 sekä 14.-16.8.2023 maastotöistä vastasi LuK Noora Metsäranta Sitowise Oy:stä ja 3.-4.8.2023 maastotöistä vastasivat FM Jussi-Pekka Manner ja LuK Noora Metsäranta Sitowise Oy:stä. Tulosten raportoinnista vastasi LuK Noora Metsäranta ja raportin karttojen tekemisestä LuK Annika Laitinen Sitowise Oy:stä. Tulokarttojen pohja-aineistona on käytetty Maanmittauslaitoksen maastokarttoja (2024).

Selvityksessä kartoitettiin, esiintyykö hankealueella luonnonsuojelulain (5.1.2023/9) 7 luvun 64 §:ssä mainittuja suojeltuja luontotyyppkejä, vesilailla (27.5.2011/587) suojeltuja luontotyyppkejä tai uhanalaisia luontotyyppkejä. Tuotantoalueella esiintyvien luontotyyppien määrittelyn ja niiden uhanalaisuuden arvioinnin perustana käytettiin Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018 – julkaisun osia 1 ja 2 (Kontula ja Raunio 2018).

Maastokartoituksissa tunnistetut huomionarvoiset kohteet kuvattiin ja rajattiin paikkatietomuotoon. Huomionarvoisten kohteiden paikkatietoaineistot lähetettiin tilaajalle.

15.1.2024

Epävarmuustekijät

Kasvillisuuden ja luontotyyppien kartoitukseen ei liity merkittäviä epävarmuustekijöitä, sillä kartoitusajankohta oli sovelias kasvillisuuden ja biotooppien kartoittamiseen. Yksittäisten kasvilajien havaitsematta jääminen on todennäköistä, mutta luontotyyppien ja alueen yleispiirteiden perusteella pystytään riittävällä tarkkuudella määrittämään alueen luontoarvoja.

3 TULOKSET

3.1 Tuotantoalueen yleispiirteet

Portin laajennuksen tuotantoalue (koostuu kahdesta osa-alueesta) sijoittuu pohjoisboreaaliselle metsäkasvillisuusvyöhykkeelle sekä Eteläisen Peräpohjolan aapasoiden suokasvillisuusvyöhykkeelle. Luontotyyppien uhanalaisuuksien arvioinnissa tarkasteltava selvitysalue kuuluu Pohjois-Suomen osa-alueeseen (Kontula & Raunio 2018).

3.1.1 Läntinen osa-alue

Tuotantoalueen läntinen osakokonaisuus koostuu jyrkkärinteisistä vaaroista ja niiden välisistä pitkänomaisiin painanteisiin sijoittuvista sukokonaisuuksista. Suurelta osin alue koostuu metsistä. Alueen metsät ovat pääosin mäntyvaltaisia, varttuneen tuoreen kankaan talousmetsiä. Lehtipuustoa esiintyy hieman virtavesien lähiympäristössä sekä Lehtovaaran länsirinteen rinnelehdossa. Alueen eteläosissa, Luppörämeenpalon alueella, on myös laajoja avohakkuita.

Tuotantoalueen läntisen osa-alueen metsät edustavat latvus- ja ikärakenteeltaan lähes täysin talousmetsiä, joiden puuston ikä- ja tilajakauma on yksipuolista eikä lahopuuta esiinny lähes ollenkaan. Alueella on vain yksi laajempi lehtokuvio ja kaksi pienempää puronvarsilehdon kuviota. Luontotyyppimääritelmän täyttäviä kangasmetsäkuvioita ei alueella esiinny. Kaikki rajatut lehtokuviot ovat vähän heikentyneitä tuoreen keskiravinteisen lehdon kuvioita, joita on myös harvennettu puustoltaan. Lehtovaaran länsirinteen rinnelehto on näistä ainut, jossa on myös hieman vanhempaa puustoa ja lahopuuta.

Alueen suot ovat lähes kaikki ojittamattomia. Niiden luonnontilaa ovat paikoin heikentäneet puustoisille soille toteutetut harvennukset sekä metsäkoneiden aikaansaamat ajourat. Pääosin vaarojen välisiin painanteisiin sijoittuvat laajat suojuotit ovat luontotyypeiltään erittäin vaihtelevia. Suot ovat pääosin rämeitä, mutta myös korpia esiintyy, etenkin virtavesien varrella ja Luppörämeenpalon

15.1.2024

pohjoispuolisilla alueilla. Rämeet ovat pääasiassa isovarpurämeitä, sararämeitä, lyhytkorsirämeitä ja pallosararämeitä. Korvista puolestaan aitokorpia ja ruohokorpia esiintyy alueella. Alueen nevat ovat suurimmaksi osaksi saranevoja. Myös ravinteikkaampia lettoisuutta ilmentäviä kuvioita esiintyy muutamia. Nämä sijoittuvat Portimutkan pohjoispuolelle, Pitkäkosken luoteispuolelle, Huhtavaaran länsipuolelle sekä alueen länsireunan puron yläjuoksulle.

Tuotantoalueen läntiselle osalle tyypillisiä ovat vaarojen alarinteistä suoalueille purkaantuvat lähteiköt, sekä purojenvarsissa esiintyvät tihkupinnat. Aluetta halkoo noin puolestavälistä Portinselän pohjoispuolelta kiertävä Portinjoki. Portinjokeen laskee pohjoisen rinteiltä muutamia latvapuroja. Puroja esiintyy myös Lehtovaaran luoteispuolisilla aluilla, joilta ne laskevat hieman tuotantoalueen ulkopuolisilla aluilla Portinjokeen. Aivan etelässä esiintyy myös yksi Raakunjokeen laskeva latvapuro. Alueelle sijoittuu vain yksi lampi. Tämä Lehtovaaranlampi on suoreunainen, melko kookas lampi Lehtovaaran länsipuolella. Alueen luonnontilaisten lähteiköiden ja purojen takia alueella esiintyy myös useita vesilakikohteita (27.5.2011/587).

Tuotantoalueen läntiselle osa-alueelle ei sijoitu luonnonsuojelualueita eikä geologisesti arvokkaita kivikoita, moreenimuodostumia tai tuuli- ja rantakerrostumia. Osa-alueelle sijoittuu vain yksi Metsäkeskuksen rajaama erityisen tärkeä elinympäristö -rajaus (metsälaki 12.12.1996/1093). Tämä rajausta sijoittuu läntisen osa-alueen eteläosaan, Lupporämeenpalon itäpuolelle. Metsäkeskuksen rajauksessa tämä alue on merkitty noroksi, mutta maastokartoituksissa se tulkittiin osaksi Raakunjokeen laskevaa puroa.

15.1.2024

Kuva 2. Tuotantoalueen tyypillistä mäntyvaltaista kuivahkon kankaan talousmetsää.

3.1.2 Itäinen osa-alue

Tuotantoalueen itäinen osa-alue koostuu pitkälti laajoista yhtenäisistä ja monin paikoin rimpipintaista suokokonaisuuksista sekä läntisen osa-alueen tapaan pitkälle käsitellyistä talousmetsistä. Alue on läntistä osa-aluetta tasaisempaa sekä märempää maastoa. Alueen metsät ovat pääasiassa mäntyvaltaisia tuoreen ja kuivahkon kankaan talousmetsiä, joiden tila- ja ikäjakauma on tasaista, eikä lahoppuuta esiinny lähes ollenkaan. Lehtipuustoa esiintyy alueella vähän, ja se on keskittynyt pääosin muutaman alueella sijaitsevan puron varteen sekä Raakunjoen lähiympäristöön. Ympäri osa-aluetta on myös useita avohakkuualueita, jotka ovat kuitenkin kooltaan läntisen osa-alueen eteläisiä hakkuita pienempiä.

Itäisellä osa-alueella on vain yksi luontotyyppin ominaispiirteet täyttävä kangasmetsäkuvio sekä yksi lehtokuvio. Tämä alueen itäreunalla, Suomujärven rannalla sijaitseva, varttunut kuivahkon kankaan kuvio on luonnontilaltaan

15.1.2024

heikentynyt, mutta lahoppuuston, vaihtelevan puulajiston ja melko iäkkään puuston takia alueella on kuitenkin luontoarvoja. Alueen ainoa lehto on puolestaan aivan rajauksen länsikärjessä, monihaaraisen rinnepuuron varressa. Puuron lähimetsät ovat koivuvaltaista, vähän heikentynyttä tuoretta keskiravinteista lehtoa.

Alueen suot ovat lähes kaikki ojittamattomia. Hieman kuluneisuutta alueen soille aiheuttaa Tiironrimmin ympäristössä kulkevat moottorikelkkareitit. Kuluneisuus on pääasiassa vähäistä, etenkin jo valmiiksi puuttomilla neva-alueilla, sillä reiteillä kuljetaan lumipeitteen aikaan. Alueen soiden luonnontilaa ovat paikoin heikentäneet puustoisille soille toteutetut harvennukset sekä metsäkoneiden aikaansaamat ajourat. Alueen suot ovat pääasiassa karuja, mutta alueella on myös kaksi lettonevarämeen rajausta. Toinen rajauksista keskittyy Tiironrimpien suurimman metsäsaarekkeen ympärille ja toinen osa-alueen pohjoisosaan, Kelkkakankaan alueelle. Alueella esiintyy laajoja, usein rimpipintaisia, nevoja, jotka ovat kuitenkin pitkälti osittaisen mättäisyyden takia yhdistelmätyypin soita. Näistä alueella esiintyvistä yhdistelmätyypin luontotyypeistä yleisimpiä ovat sararämeet, pallosararämeet ja tupasvillarämeet.

Itäiseltä osa-alueelta löytyy läntisen tavoin useita vesilakikohteita. Näitä ovat useat, yleensä soiden yhteyteen, mutta osa-alueen länsireunassa myös puuronvarteen, sijoittuvat lähteiköt sekä ympäri aluetta sijaitsevat luonnontilaiset purot. Varsinaisten lähteikköjen lisäksi alueella on runsaasti kaivettuja vesikuoppia, jotka eivät ole vesilakikohteita. Alueen eteläosassa kulkee meanderoiva Raakunjoki, johon suurin osa alueen puroista laskee. Alueen koillisosaan sijoittuu osa Suomujärvestä. Läntisestä osa-alueesta poiketen alueelle sijoittuu lisäksi useita lampia. Osa-alueelle sijoittuu yhteensä 11 lampea, joko kokonaan tai osittain. Näistä Tiironrimminlampi, Kelkkakankaanlampi ja Kelkkalampi ovat hieman isompia ja nimettyjä, muiden alueen pienempien suolampien ollessa selkeästi alle hehtaarin kokoisia.

Tuotantoalueen itäiselle osa-alueelle ei sijoitu luonnonsuojelualueita eikä geologisesti arvokkaita kivikoita, moreenimuodostumia tai tuuli- ja rantakerrostumia. Osa-alueelle sijoittuu puolestaan osin tai kokonaan yhteensä 14 Metsäkeskuksen rajaamaa erityisen tärkeää elinympäristöä (metsälaki 12.12.1996/1093). Suurin osa näistä rajauksista on metsäsaarekkeita ja pienempi osuus Raakunjoen varresta puurona rajattuja alueita.

15.1.2024

3.2 Huomionarvoiset kohteet

Suurin osa tuotantoalueen (sisältää sekä läntisen että itäisen osa-alueen) huomionarvoisista kohteista on laajoja, useita suoluontotyyppisiä sisältäviä, suokokonaisuuksia. Yleisimpiä alueella tavattavia luontotyyppisiä ovat yleensä suoalueiden reunoilla esiintyvät koko maassa silmälläpidettävät (NT) ja Pohjois-Suomessa elinvoimaiset (LC) isovarpurämeät, pallosararämeät sekä lyhytkorsirämeät ja koko maassa vaarantuneet (VU) ja Pohjois-Suomessa elinvoimaiset (LC) sararämeät. Nevatyypeistä selkeästi yleisimpänä alueella esiintyvät koko maassa silmälläpidettävät (NT) ja Pohjois-Suomessa elinvoimaiset (LC) saranevat. Alueen saranevat ovat suurimmaksi osaksi jouhisaravaltaisia, paikoin pullosaravaltaisia.

Vaikka rämeät ja rämeyhdistelmätyypit ovatkin alueella yleisimpiä, sijoittuu tuotantoalueelle myös useita huomionarvoisia korpiluontotyyppisiä. Koko maassa vaarantuneet (VU) ja Pohjois-Suomessa silmälläpidettävät (NT) ruohokorvet ovat melko yleisiä alueella, etenkin purojen läheisyydessä. Koko maassa erittäin uhanalaisia (EN) ja Pohjois-Suomessa vaarantuneita (VU) aitokorpiä esiintyy läntiselle osa-alueelle painottuen niin itsenäisinä rajauksinaan, kuin myös laajempien rajausten reuna-alueilla. Paikoin aitokorvet on jaettu tarkemmin vielä metsäkortekorpiin ja varpukorpiin, joiden uhanalaisuusluokitukset ovat samat kuin aitokorvilla. Alueella on myös kolme korpirämettä (EN/NT) ja kaksi sarakorpea (VU/NT).

Alueella esiintyy muutamia ravinteikkaita lettoluontotyyppisiä. Tuotantoalueelle sijoittuu yhteensä neljä koko maassa vaarantunutta (VU) ja Pohjois-Suomessa silmälläpidettävää (NT) lettonevarämeen kuviota, yksi koko maassa vaarantunutta (VU) ja Pohjois-Suomessa silmälläpidettävää (NT) lettonevan kuvio ja yksi sekä koko maassa että Pohjois-Suomessa vaarantunut (VU) lettorämeen kuvio. Lettoluontotyyppisiä esiintyy tasaisesti sekä läntisellä että itäisellä osa-alueella, ja ne ovat useimmiten liittyneet jonkin virtavesityypin läheisyyteen.

Huomionarvoisia metsäluontotyyppisiä sijoittuu tuotantoalueelle vain vähän. Alueella on neljä koko maassa vaarantunutta (VU) ja Pohjois-Suomessa silmälläpidettävää (NT) tuoreen keskiravinteisen lehdon kuviota, joista kaikki ovat rinnelehtoja. Yhtä lukuun ottamatta kaikkien lehtojen lävitse virtaa myös puro. Kolme näistä lehdoista sijoittuu läntiselle osa-alueella ja vain yksi itäiselle osa-alueelle. Kaikki alueen lehdoista ovat ainakin osin vähän heikentyneitä. Koko tuotantoalueella on puolestaan vain yksi huomionarvoinen kangasmetsäkuvio.

15.1.2024

Tämä Suomujärven rantaan sijoittuva koko maassa vaarantuneeksi (VU) ja Pohjois-Suomessa silmälläpidettäväksi (NT) määritelty varttuneen kuivahkon kankaan kuvio ei ole edustavimmasta päästä kangasmetsiä, mutta vaihtelevan puuston ja kohtalaisen runsaan lahopuumäärän takia, alue on nähty huomionarvoisena.

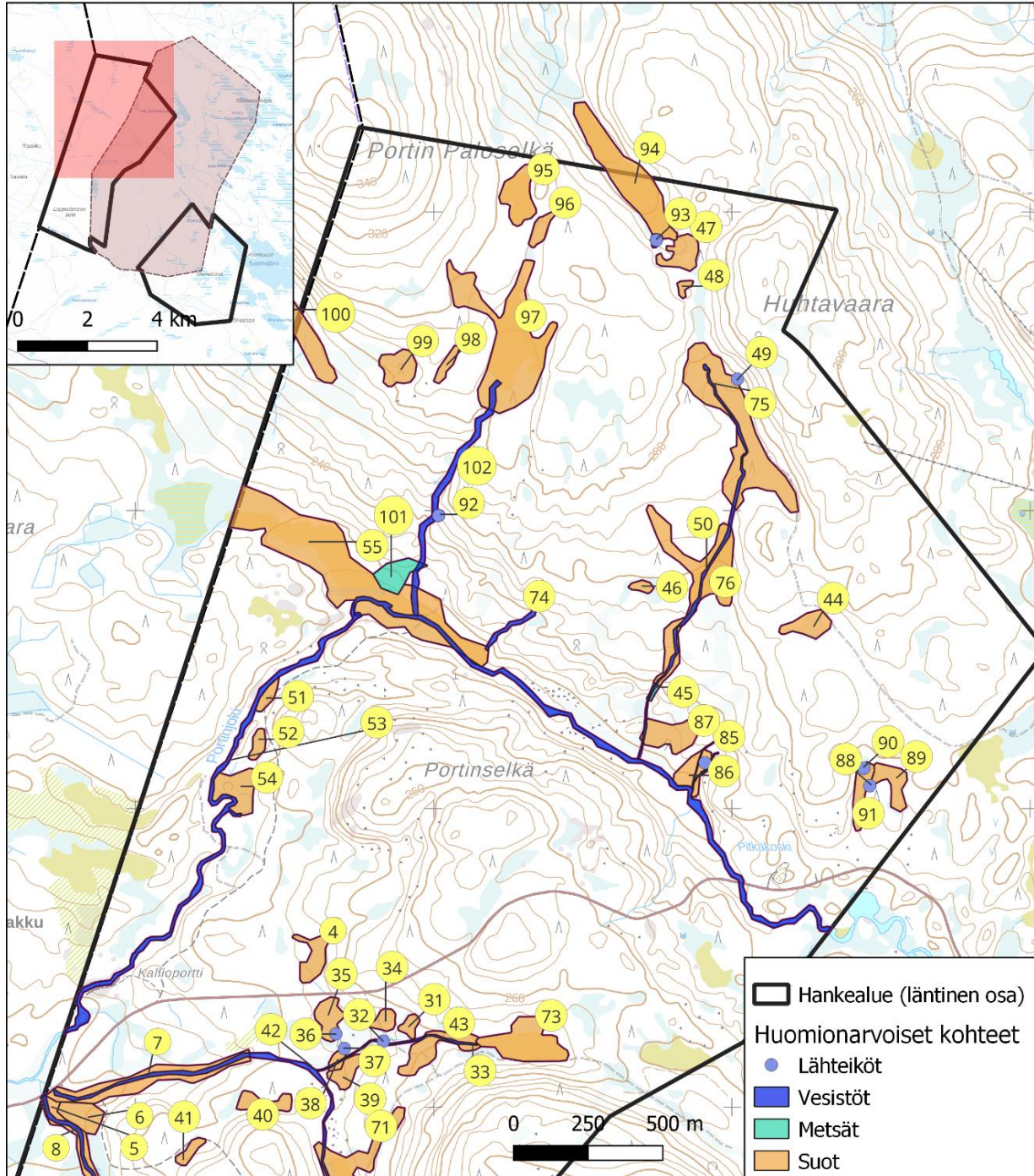
Tuotantoalueelle sijoittuu runsaasti vesiluontotyypppejä, joista yleisimpänä esiintyvät lähteiköt. Lähteiköt on luokiteltu koko maassa vaarantuneiksi (VU) ja Pohjois-Suomessa elinvoimaisiksi (LC), minkä lisäksi ne ovat luonnontilaisina vesilakikohteita. Tuotantoalueelle sijoittuu yhteensä 19 lähdekohdetta. Alueelta löytyy myös melko runsaasti luonnontilaisia puroja, jotka ovat lähteikköjen tapaan vesilakikohteita. Tuotantoalueelle sijoittuu yhteensä kaksi havumetsävyöhykkeen (DD/DD) seitsemän havumetsävyöhykkeen latvapuroa (NT/LC), viisi havumetsävyöhykkeen puroa ja pikkujokea sekä yksi keskisuuri havumetsävyöhykkeen joki (VU/LC). Alueen norot ja purot ovat muuten luonnontilaisia, mutta mahdollisten teiden alituskohdissa ne ovat joko vähän heikentyneitä tai heikentyneitä, riippuen rakennuksen aiheuttamien vaikutusten laajuudesta.

Kohdekuvausta varten kohteet on jaettu suo- ja metsäkohteisiin sekä vesistökohteisiin erikseen tuotantoalueen läntiselle ja itäiselle osa-alueelle (kpl 3.2.1, 3.2.2, 3.3.1 ja 3.3.2). Tuotantoalueen läntisen osa-alueen pohjoisosan kohteet on esitetty kartalla kuvassa 3 ja kuvaukset taulukoissa 1 sekä 4, läntisen osa-alueen eteläosan kohteet on esitetty kartalla kuvassa 7 ja kuvaukset taulukoissa 2 sekä 5 ja itäisen osa-alueen kohteet on esitetty kuvassa 11 ja kuvaukset taulukoissa 3 sekä 6. Kohteet on numeroitu taulukoissa siten, että ne ovat yhdistettävissä taulukoita edeltäviin karttakuviin. Luontotyyppien uhanalaisuuden arviointi on toteutettu eritellen koko Suomelle ja Etelä- ja Pohjois-Suomelle. Tässä arvioinnissa pohjoisboreaalinen metsäkasvillisuusvyöhyke, jolle tuotantoalue sijoittuu, kuuluu Pohjois-Suomen uhanalaisuusluokitteluun. Tästä syystä taulukossa mainitaan luontotyypeille kaksi uhanalaisuusluokkaa: valtakunnallinen ja Pohjois-Suomen luokittelun mukainen.

15.1.2024

3.2.1 Läntisen osa-alueen huomionarvoiset suo- ja metsäkohteet

Kuva 3. Vuoden 2023 kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksessä tunnistetut huomionarvoiset kohteet tuotantoalueen (kuvassa hankealue) läntisen osa-alueen pohjoisosassa (numerot viittaavat taulukkoon 1).

15.1.2024

Taulukko 1. Huomionarvoiset suo- ja metsäkohteet tuotantoalueen läntisen osa-alueen pohjoisosassa. Luontotyyppirajaukset on esitetty kartalla kuvassa 3.

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
94	Portin Paloselän itäpuolen suopuro ja saraneva	Saranevat (NT/LC), havumetsävyöhykkeen latvapurot (NT/LC)	Suurelta osin jouhisaravaltaita saranevaa. Suon keskiosissa luoteeseen virtaava puro, jonka ympäristössä sarojen lisäksi siniheinä, kurjenjalka, riippasara, tupasvilla. Paikoin pienialaisesti sararämettä. Vaivaiskoivu paikoin runsas. Lounaisreunassa lähteen mukanaan tuomaa lettoisuutta (mm. rassisammal). Myös pohjoisosissa suota pienialainen lähde. Reunaosien puustoa harvennettu.	Luonnontilainen
95	Portin Paloselän itäpuolen saraneva	Saranevat (NT/LC), sararämet (VU/LC)	Saraneva (mesotrofinen), jossa lyhytkorsinevaisia ja rimpisiä osia. Reunat sararämettä.	Luonnontilainen
96	Portin Paloselän itäpuolen lyhytkorsiräme	Lyhytkorsirämet (NT/LC)	Lyhytkorsirämettä, jossa runsaasti rimpipintavaltaisia altaita. Näissä leväkkö valtalajina, myös mutasara runsas. Rahkasammalrimpinevaisia osia.	Luonnontilainen
47	Huhtavaaran länsipuolen lyhytkorsiräme	Lyhytkorsirämet (NT/LC)	Rimpipintaisten leväkkövaltaisten oligotrofisten nevapintojen ja ruskorahkasammalvaltaisten mätäspintojen vaihtelua. Keskellä muutama pieni kivennäismaalaikku, joilla harvennettua kuivan kankaan männikköä. Itäreunassa voimakkaat ajourat, joiden kohdalta myös rahkasammalta myllätty. Vaihettuu sararämeeseen ja siitä saranevaan pohjoisosassa.	Vähän heikentynyt
48	Huhtavaaran länsipuolen isovarpuräme	Isovarpurämet (NT/LC)	Alueelta poistettu puita. Pohjakerros kauttaaltaan suosammalten peitossa. Suopursu ja juolukka valtalajit kenttäkerroksessa, mutta myös	Vähän heikentynyt

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
			pallosara ja mustikka runsaita. Puustossa mänty valtalaji, mutta kuusta on myös runsaasti. Ei edustavimmasta päästä.	
97	Portin Paloselän kaakkoispuolen saraneva	Saranevat (NT/LC), sararämeet (VU/LC), isovarapurämeet (NT/LC)	Etelään/lounaaseen viettävä ruohoinen saraneva, josta vesi purkautuu purona. Suolla rimpiä, joista osa laajoja. Suon valtalajina on pääosin jouhisara, rimmissä myös pullosara. Siniheinä yleinen koko alueella. Alueella myös lyhytkortisia osia, tosin pienialaisia. Kalvakkarahkasammal pohjakerroksessa vallitseva. Länsiosan haara sararämettä (myös lyhytkortisuutta). Reunoilla sara- ja isovarapurämettä.	Luonnontilainen
98	Portin Paloselän eteläpuolen rämejuotti	Tupasvillarämeet (NT/LC)	Kivennäismaan ympäröimä, lounaaseen viettävä suojuotti. Selkeät nevapinnat puuttuvat, rahkasara ja tupasvilla runsaina. Pallosara yleinen. Rämevarpuja tasaisesti melkein koko alueella, mättäillä runsaimpina. Puustoa harvennettu.	Vähän heikentynyt
99	Portin Paloselän eteläpuolen lyhytkorsiräme	Lyhytkorsirämeet (NT/LC)	Etelään viettävä räme. Kenttäkerroksen valtalajina rahkasara. Runsaina ovat myös tupasvilla ja pallosara. Rämevarpuja lähinnä mättäillä. Puustoa harvennettu.	Luonnontilainen
100	Portin Paloselän lounaispuolen räme	Sararämeet (VU/LC)	Pohjakerros kalvakkarahkasammalvaltainen, kenttäkerroksessa sekä lyhytkortiset lajit että sarat (etenkin jouhi-) ja siniheinä yleisinä. Välipinnat suurelta osin saranevaa, myös lyhytkorsinevaa. Rämeosat enimmäkseen rahkarämettä, myös rämevarpuvaltaisia. Puustoa harvennettu. Sarapeitteinen uoma	Vähän heikentynyt

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
			keskiosissa, etelää kohti uoma selkeytyy.	
55	Portinjoenvarren läntinen suokokonaisuus	Lettonevarämeet (VU/NT), saranevat (NT/LC), sararämeet (VU/LC)	Etelärannalla siniheinä, jouhisara ja villapääluikka vallitsevia välipinnalla. Rimmissä scorpidium-suvun sammalia, rimpivesiherneitä ja rimpivihvilää. Välipintaisuus vallitsevaa ja rimpipintaa tasaisesti välissä. Pohjoisrannalla lännessä saranevaa, jossa satunnaisesti pieniä mäntyjä ja hieskoivua. Pohjoisrannan itäpuoli mesotrofista sararämettä, jossa lettoisuuden piirteitä. Pohjoisreuna pienialaisesti kauttaaltaan sararämettä.	Luonnontilainen
101	Portinmutkan pohjoispuolen puronvarsilehto	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU/NT)	Hieskoivuvaltainen hoidettu lehtokuvio. Puusto melko tasaikäistä, lahoppuuta melko vähän. Sekapuuna kuusi, harmaaleppä, pensaskerroksessa lisäksi tuomi. Kenttäkerroksen valtalajeina metsäimarre, lillukka ja korpi-imarre. Metsäkurjenpolvi, metsätähti, oravanmarja ja kultapiisku yleisinä.	Vähän heikentynyt
51	Portinselän länsipuolinen sararäme	Sararämeet (VU/LC)	Siniheinä valtalajina. Joukossa tuppisaraa runsaasti. Villapääluikka myös yleinen. Varsinaista leton indikaattorilajistoa vain vähän, lähinnä mähkä ja tuppisara. Sammalisto ei indikoi lettoa. Mesotrofista sararämettä, jossa hieman lettorämeen piirteitä. Mänty valtalaji. Kuusi ja kataja yleisiä pensaskerroksessa. Vaalearahkasammal valtalaji mättäillä. Vain vähän heterahkasammalta.	Luonnontilainen

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
52	Portinselän länsipuolinen pallosararäme	Pallosararämeet (NT/LC)	Alueelle sijoittuu vanha ajoura, joka puutonta. Pallosara valtalaji kenttäkerroksessa ja etenkin mättäillä. Myös vaivaiskoivu ja suomuurain yleisiä. Ruskorahkasammalmättäät yleisiä. Puusto pientä mäntyä, noin 4 m korkuista. Ajouralla pienialaisesti jouhisaravaltaita.	Luonnontilainen
54	Portinjoen varren eteläosa	Ruohokorvet (VU/NT), sararämeet (VU/LC), isovarpurämeet (NT/LC)	Vaiheittuu pohjoisessa isovarpurämeen kautta sararämeeksi. Keskellä mesotrofista sararämettä soistuneen joen sivuhaaran ympärillä. Suurin osa alueesta joen vieressä heinäruohokorpea. Peruspinnaltaan viiltosaraa, pajukkoa ja korpikastikkaa. Pohjalla kauttaaltaan rahkasammalpinna.	Luonnontilainen
75	Huhtavaaran lounaispuolinen suokokonaisuus	Sararämeet (VU/LC), lettonevarämeet (VU/NT), lyhytkorsirämeet (NT/LC), isovarpurämeet (NT/LC), aitokorvet (EN/VU)	Noin puolessa välissä rajausta kulkee uusi leveä tie länsi-itäsuuntaisesti ja sen leveät ojat. Tiestä pohjoiseen rajausta on lettonevarämettä. Tiestä etelään suo on pääasiassa sararämettä. Aivan kaakkoiskärjessä ja länsireunassa kulkee metsätie, jonka vieressä noin 2 m leveä syvä oja. Tämän läheisyydessä lyhytkorsirämettä, jossa ei ainakaan vielä näy ojan kuivattava vaikutus. Keskeltä kulkee puuton ajoura pohjois-eteläsuunnassa. Tämän länsipuolella aitokorpijuotti ja puro, joka kulkee osin piilopurona suolla. Puron länsipuolella, rajauksen lounaisosassa, isovarpurämettä.	Vähän heikentynyt
76	Portinselän koillispuolinen puronvarren suo	Saranevat (NT/LC), isovarpurämeet (NT/LC),	Etelästä pohjoiseen siirryttäessä puron varsi on aluksi ruohokorpea, joka vaiheittuu pohjoisempaan	Luonnontilainen, vähän heikentynyt

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
		ruohokorvet (VU/NT), aitokorvet (EN/VU)	aitokorveksi (aluksi ruohokorpea kapeasti aitokorven sisässä, lähellä puroa). Purovesi leviää uoman lisäksi laajalla alueelle korpea. Avonainen alue vahvasti jouhisaravaltaista saranevaa, jonka reunaosat kapeasti (noin 10–20 m) isovarpurämettä. Kalvakkarahkasammal valtalaji kenttäkerroksessa. Rajattu jo luon- alueena Portin yleiskaavassa. Pohjosesta virtaava puro useina juotteina saranevalla. Etelässä hieman ruohoista saranevaa. Luoteeseen erkaneva juotti aitokorpea. Vesitalous luontainen, mutta puusto nuorta ja käsiteltyä.	
46	Portinjoen pohjoispuolinen pieni rahkaräme	Rahkarämeet (LC/LC)	Miltei kauttaaltaan ruskorahkasammalpeitteistä. Puustossa kuusi, mänty ja hieskoivu ovat kaikki yleisiä. Reunoilla koivikon somuuttumaa. Pieni alue. Alueella vanhoja kantoja.	Vähän heikentynyt
44	Iso Sinnamolammen länsipuolinen suolaikku	Pallosararämeet (NT/LC)	Pienehkö suoalue, jonka reunaosissa voimakkaat metsäkoneurat ja puusto poistettu. Puustoa myös harvennettu. Suuressa osassa pallosara kenttäkerroksen valtalaji, mutta myös isovarpurämeen kasvillisuuden laikkuja, joissa juolukka runsas. Luonnontila vähän heikentynyt voimakkaiden urien takia.	Vähän heikentynyt
45	Portinselän koillispuolinen puronvarsilehto	Tuoret keskivanteiset lehdot (VU/NT)	Yhteensä noin 15 m levyisesti puron ympärillä. Kenttäkerroksessa metsäimarre, oravanmarja ja korpi-imarre valtalajit. Puusto on pääosin nuorta hieskoivua. Puustoa harvennettu.	Vähän heikentynyt

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
87	Portinjoen pohjoispuolen lettoräme	Lettorämeet (VU/VU)	Rahkaisten mättäiden ja lyhytkortisten/saravaltaisten välipintojen vuorottelua. Tupasvilla, rahkasara ja riippasara runsaimmat, myös äimäsaraa ja suokortetta. Heterahkasammalta melko yleisesti. Paikoin pieniä rimpiä, joissa villapääluikkaa ja äimäsaraa runsaammin. Rimmissä myös sirppisammalia. Pohjakerroksessa letto- ja heterahkasammalta tasaisesti melkein koko alueella pohjoisreunan tupasvillarämeosia lukuun ottamatta. Suo viettää etelään, johon purkautuu norona. Myös idässä noro ja vesi virtaa kaakko-luode suuntaisesti suon läpi. Itä- ja länsireunoilla virtaavien vesien ympäristössä myös kuirisammalia.	Luonnontilainen
86	Portinjoen pohjoispuolen luhtaletto (myös vesikohteiden taulukossa 4)	Luhtaletot (DD/DD), havumetsävyöhykkeen norot (DD/DD), lähteiköt (VU/LC)	Lounaaseen viettävässä rinteessä noro, jota ympäröi letto. Alueella noron lisäksi myös lähteikköjä. Kenttäkerroksen valtalajeina suokorte ja kurjenjalka. Vaivaiskoivu ja pajut hyvin runsaina. Pohjakerroksessa heterahkasammal hyvin runsas, myös rassisammalta sekä kuiri-että lehvasammalia. Rahkaisten mättäiden ja rehevien välipintojen vuorottelua.	Luonnontilainen
91	Läntisen osan itäosan norouoman saraneva	Saranevat (NT/LC)	Etelään viettävä luhtainen, lähteistä virtaavan veden saava suojuotti, joka on pääosin mesotrofista saranevaa. Pohjois- ja keskiosan pohjakerroksessa rämelajien lisäksi mm. hete-, letto-, hapra-, okarahkasammal, paikoin esiintyy rassisammalta. Kenttäkerroksessa kurjenjalka	Luonnontilainen

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
			runsas, samoin pajut. Eteläosissa luhtaisia osia, pajut runsastuvat ja kenttäkerroksessa luhtavilla ja -rölli runsaina.	
89	Läntisen osan itäosan rämeystelmä	Lyhytkorsirämeet (NT/LC), pallosararämeet (NT/LC)	Useita suotyypppejä. Pienialaiset avosuo-osat rahkoittunutta lyhytkorsinevaa. Kenttäkerroksen valtalajeina rahkasara, tupasluikka ja tupasvilla, pullo- ja jouhisaraa harvakseltaan. Reunaosien rämeen pohjakerros räme- ja ruskorahkasammalvaltaista. Etelähaaraan vaihettuu pallosararämeeksi. Pohjoisreunan puustoa aikoinaan harvennettu.	Vähän heikentynyt

Kuva 4. Portinjoenvarren läntisen suokokonaisuuden lettonevarämettä (vasen kuva) ja Portinmutkan pohjoispuolen puronvarsilehdon tuoretta keskiravinteista lehtoa (oikea kuva).

15.1.2024

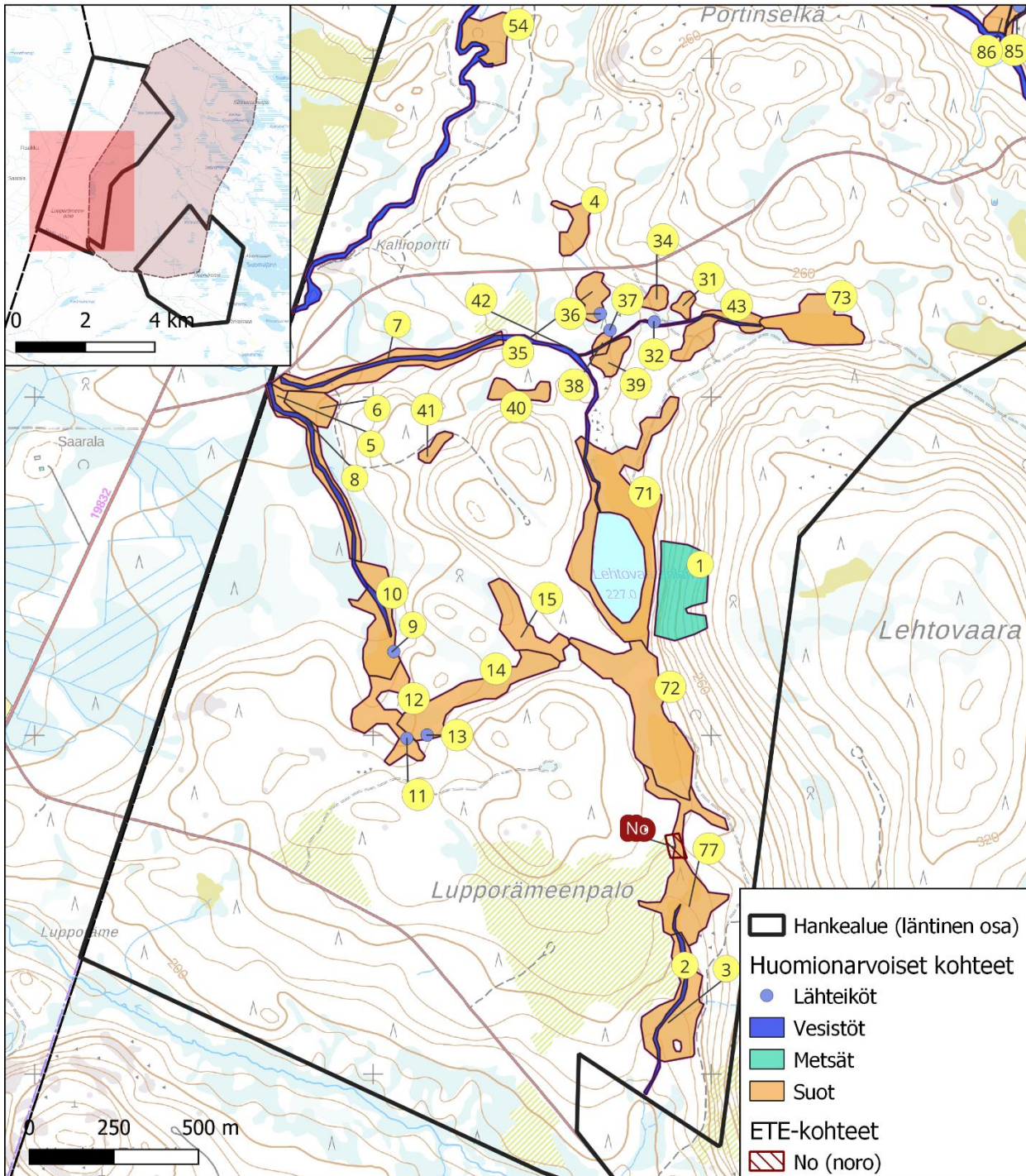
Kuva 5. Portinjoen varren eteläosan ruohokorpea (vasen kuva) ja Portinselän koillispuolisen puronvarren suon aitokorpea (oikea kuva).

Kuva 6. Portinselän koillispuolisen puronvarsilehdon tuoretta keskiravinteista lehtoa (vasen kuva) ja Portinjoen pohjoispuolen lettorämeen lettorämettä (oikea kuva).

15.1.2024

Kuva 7. Vuoden 2023 kasvillisuus- ja luontotyyppiselityksessä tunnistetut huomionarvoiset kohteet tuotantoalueen (kuvassa hankealue) läntisen osa-alueen eteläosassa (numerot viittaavat taulukkoon 2) sekä alueella esiintyvät Metsäkeskuksen rajaamat erityisen tärkeät elinympäristöt (ETE-kohteet).

15.1.2024

Taulukko 2. Huomionarvoiset suo- ja metsäkohteet tuotantoalueen läntisen osa-alueen eteläosassa. Luontotyyppirajaukset on esitetty kartalla kuvassa 7.

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
73	Lehtovaaran pohjoispuolinen suo	Saranevat (NT/LC)	Avonainen saraneva osuus on merkitty jo luo 1-alueena Portin tuulivoima-alueen kaavaan. Pullosaravaltainen. Paikoin mutasara- tai villapääluikkavaltaisia pieniä alueita. Saranevan pohjoispuolella, luo- aluemerkinän ulkopuolella on sararämettä, joka on saranevan tapaan suursaravaltainen. Joukossa mäntyä ja hieskoivua etenkin idässä, lännessä lähellä saranevaa. Mätäspinnan ja välipinnan välillä ei suurta eroa, vaan melko mättäistä kauttaaltaan. Pullosaraa myös mättäillä.	Luonnontilainen
43	Lehtovaaranlammen pohjoispuolisen hakkuuaukean pohjoispuolinen suo	Isovarpurämeet (NT/LC), pallosararämeet (NT/LC)	Suurimmaksi osaksi suopursuvaltaista isovarpurämettä, mutta alueella myös pallosararämettä. Puusto melko matalaa mäntyä, korkeintaan 6-metristä. Kaksi metsätietä menee lävitse, joista toinen iso ja voimakkaasti muuntunut. Pientä kuusta ja hieskoivua joukossa.	Vähän heikentynyt
31	Portinselän eteläpuolisen tien eteläpuolinen suo 3	Isovarpurämeet (NT/LC), lyhytkorsirämeet (NT/LC)	Suopursu ja vaivaiskoivu ovat valtalajit, mutta myös pallosara yleinen. Pohjoisessa pienialaisesti mesotrofista lyhytkorsirämettä, jolla tupasluikka ja villapääluikka valtalajit ja pohjakerroksessa tavataan heterahkasammalta. Puusto matalaa, noin 4 m korkeaa mäntyä. Maastossa muutamia kantoja.	Vähän heikentynyt

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
34	Portinselän eteläpuolisen tien eteläpuolinen suo 2	Tupasvillarämeet (NT/LC), isovarpurämeet (NT/LC)	Melko matalamäittäinen räme, jossa suopursu ja juolukka tupasvillan ohella yleisiä. Lajisto vaihteleva ja ei selkeästi edusta tiettyä luontotyyppiä. Suurimmaksi osaksi yhdistelmätyyppejä, mutta paikoin isovarpurämeen piirteet vallitsevia. Alueelle sijoittuu metsätie, jonka vieressä kaksi vesikuoppaa. Lounaisosassa kortteen ja suursarojen osuus kasvaa ja kasvillisuuden pohjalla virtaa vettä ilman selkeää uomaa.	Vähän heikentynyt
4	Kallioportin itäpuolinen suo	Lyhytkorsirämeet (NT/LC), isovarpurämeet (NT/LC)	Etelä lyhytkorsirämettä, jossa paikoin tupasluikka valtalaji ja paikoin rahkasara yleinen. Pohjoisosassa ja aivan reunat isovarpurämettä.	Luonnontilainen
35	Portinselän eteläpuolisen tien eteläpuolinen suo 1	Pallosararämeet (NT/LC), isovarpurämeet (NT/LC)	Eteläreunassa isovarpurämettä, jossa suokorte yleistä. Vaihettuu pallosararämeeksi, joka suurelta osaa luontotyyppilleen tyyppillistä, mutta eteläosassa juurtosara ja suokorte valtalajeina kenttäkerroksessa. Kitukasvuista mäntyä.	Luonnontilainen
38	Lehtovaaranlammen pohjoispuolinen purovarren luhta	Koivuluhat (DD/DD)	Mätäsara ja kastikat yleisiä. Hieskoivu selkeä valtalaji puustossa. Pohjalla laajasti vettä myös hieman kauempana läpikulkevasta purosta. Vaalearahkasammal valtalaji rahkasammalista, joita vain mätäillä ja paikoin välipinnalla.	Luonnontilainen
39	Lehtovaaranlammen pohjoispuolinen purojen risteyskohdan suo	Sararämeet (VU/LC), isovarpurämeet (NT/LC), metsäkortekorvet (EN/VU)	Ei edusta kovin hyvin yksittäistä luontotyyppiä; piirteitä monista. Pieneltä osin etelästä jouhisaravaltasta sararämettä, mutta suurella osalla välipinnan valtalaji järvikorte, paikoin tupasvillan kanssa. Maastossa	Vähän heikentynyt

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
			hieman vanhoja kantoja. Mätäspinta ja välipinta vuorottelevat melko selkeärajaisesti etelä- ja keskiosassa, koillisessa vaihtuu isovarpurämeen kautta metsäkortekorveksi, jossa edelleen mänty, järvikorte ja hieman suopursua lajistossa. Metsäkorte ja pallosara metsäkortekorvessa yleisiä.	
40	Lehtovaaranlammen luoteispuolinen rämelaikku 2	Isovarpurämeet (NT/LC), pallosararämeet (NT/LC)	Juolukka, vaivaiskoivu ja suopursu valtalajit suuressa osassa, idässä pallosara ja rahkasara valtalajit. Idässä pallosararämettä pienialaisesti ja muuten isovarpurämettä. Mäntyvaltainen, kuusta ja tunturikoivua alispuuna reunoilla. Reunoilla hieman kantoja, mutta suurelta osaa matalapuustoista, eikä jälkiä harvennuksista. Keskikohdista läpi kulkee kaksi metsätietä lähes vierekkäin.	Vähän heikentynyt
7	Lehtovaaranlammen puron alajuoksun vierusmetsä	Ruohokorvet (VU/NT)	Kuusi ja hieskoivu lähes yhtä runsaita. Harmaaleppää paljon pensaana. Etenkin puron lähellä sarat yleistyvät. Mätässaraa paljon. Kauempana purosta lajistossa aitokorven piirteitä.	Luonnontilainen
41	Lehtovaaranlammen luoteispuolinen rämelaikku 1	Isovarpurämeet (NT/LC)	Suopursu ja juolukka yleisimmät kenttäkerroksen lajit, mutta myös metsäkorte ja suomuurain yleisiä. Korven piirteitä hieman. Ei paljoakaan mustikkaa tai puolukkaa. Puustossa mänty valtalaji, mutta kuusi ja hieskoivu ovat hyvin yleisiä myös. Rahkasammal pohja kauttaaltaan. Hieman merkkejä harvennuksesta, mutta lähes luonnontilainen.	Vähän heikentynyt

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
6	Länsiosan länsireunan purojen välinen isovarpuräme	Isovarpurämeet (NT/LC)	Suopursu ja vaivaiskoivu valtalajit. Kuusta melko paljon männyn joukossa. Puusto noin 5 m korkeaa. Maastossa ei näy kantoja ja puusto melko tiheää vaikkakin kitukasvuista.	Luonnontilainen
5	Länsiosan läntisen puron varsi	Metsäkortekorvet (EN/VU), ruohokorvet (VU/NT)	Pääasiassa aitokorpea, jossa metsäkorte pitkälti valtalaji (metsäkortekorvet), mutta purouoman lähellä pienialaisesti ruohokorpea.	Luonnontilainen
10	Lupporämeenpalon luoteispuolinen sararäme	Lettonevat (VU/NT), sararämeet (VU/LC)	Jouhisaravaltaista sararämettä etelässä. Melko vähäpuustoinen, mutta myös keskiosissa ruskorahkasammalmättäitä. Eteläreunassa pienialaisesti pullosaravaltaista. Lähteestä länteen ja pohjoiseen suo lettonevaa, mikä ilmenee lähes ainoastaan sammalistosta.	Luonnontilainen
12	Lupporämeenpalon luoteispuolinen korpi	Aitokorvet (EN/VU)	Varttunutta harvaa kuusta ja nuorta hieskoivua vaihtelevasti valtapuuna. Rahkasammal peittää pohjakerrosta kauttaaltaan. Mustikka ja metsäkorte runsaimmat lajit kenttäkerroksessa. Puustossa hieman erirakenteisuutta.	Vähän heikentynyt
14	Lipporämeenpalon pohjoispuolinen suo	Isovarpurämeet (NT/LC), ruohokorvet (VU/NT), aitokorvet (EN/VU)	Itäosan avoimempi alue matalapuustoinen isovarpuräme, jossa melko paljon variksenmarjaa. Lähellä rahkarämettä. Länttä kohti kapeahko suojuotti vaihtuu pohjoisosastaan ruohokorveksi ja yhä lännemmäksi katajavaltaiseksi aitokorveksi, mutta on edelleen eteläosastaan isovarpurämettä. Lännessä avoimempi alue vaivaiskoivuvaltaista isovarpurämettä.	Luonnontilainen

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
15	Lehtovaaranlammen lounaispuolinen suo	Aitokorvet (EN/VU), ruohokorvet (VU/NT), pallosararämeet (NT/LC)	Itäreunalla aitokorpea. Pohjakerroksessa rahkasammalta melko yhtenäisesti, paikoin metsäsammalia. Heikentyntä puustoltaan ja metsätalouskäytössä. Ruohokorvessa vaihteleva puusto, mutta pääasiassa tiheää nuorta hieskoivua. Ruohokorvessa kastikat valtalajina. Myös lehtokorpisuutta. Pohjoisen avoimempi osuus pallosararämettä, jossa paljon mätäspintaa. Lähes isovarpurämemäinen vaikutelma.	Vähän heikentynyt
71	Lehtovaaranlammen reuna-alueet	Sararämeet (VU/LC), lyhytkorsirämeet (NT/LC), ruohokorvet (VU/NT), isovarpurämeet (NT/LC)	Suurimmaksi osaksi sararämettä, joka puron itäpuolisilla osilla mesotrofista. Jouhisara ja pullosaravaltainen sararäme. Puron molemmin puolin kapeasti koivuvaltaista ruohokorpea, jossa runsas pensaskerros. Lehtovaaranlammen rannan luoteisreunassa myös pienehkö alue lyhytkorsirämettä. Selkeäreunaiset ruskorahkasammalmättäät lisääntyvät länttä kohden. Pohjoiseen/koilliseen suuntautuva kapea suojuotti on isovarpurämettä, jonka lävitse kulkee koko matkan metsätie, jolla selkeästi muuttunut lajisto. Tämä osuus rajauksesta heikentyntä.	Luonnontilainen, heikentynyt
1	Lehtovaaran länsirinne	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU/NT)	Hieskoivu valtapuu, mutta haapaa ja raitaa joukossa. Ylärinteessä myös kuusta. Puusto pääasiassa varttunutta, mutta siellä täällä myös vanhoja puita. Puuston tilajakauma tasainen, hieman ikävaihtelua ja lahoppua.	Vähän heikentynyt

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
			Mustikka runsas alarinteen kenttäkerroksessa ja lähellä mennä lehtomaiseksi kankaaksi. Kivikkoinen. Eteläpuolinen metsäkuvio hakattu aukeaksi. Pohjakerros pitkälti karikkeen peitossa, vain vähän sammalia. Pensaskerros melko puutteellinen: katajaa ja nuorta koivua	
72	Lehtovaaranlammen eteläpuolinen suokokonaisuus	Saranevat (NT/LC), sararämeet (VU/LC), pallosararämeet (NT/LC), isovarparämeet (NT/LC), varpukorvet (EN/VU)	Eteläinen iso avonainen osuus keskustaltaan jouhisaravaltaista saranevaa, joka vuorottelee tupasluikkavaltaisen lyhytkorsinevan kanssa. Nevan pohjoisosan halki kulkee uusi metsätie, jonka kohdalla suo paikallisesti tuhoutunut. Saranevan reunaosuudet sararämettä. Sararämettä esiintyy myös pohjois-luoteisosuuden hieman avonaisemmalla osuudella. Saranevan pohjoispuolella, puustoisemmilla osuuksilla, esiintyy varpukorpea ja aivan rajauksen pohjoisosassa pallosararämettä. Korpi heikentynyt puustoltaan, mutta ei vesitaloudeltaan. Luoteiskärjessä sararämeen alapuolella pienesti isovarparämettä. Isovarparämeessä suoritettu hiljattain hakkuita ja luontotyyppi siksi luonnontilaltaan heikentynyt.	Luonnontilainen, heikentynyt
77	Lupporämeenpalon itäpuolinen suokokonaisuus	Sararämeet (VU/LC), sarakorvet (VU/NT), ruohokorvet (VU/NT), pallosararämeet (NT/LC), havumetsävyöhykkeen norot (DD/DD)	Rajauksen eteläinen osuus suurimmaksi osaksi sararämettä, jossa keskellä jouhisaravaltainen nevaosuus ja reunoilla ruskorahkasammalmättäitä. Lännessä hakkuut tehty hyvin lähelle suon reunaa, mutta itse suo ei vahingoittunut. Sararämeen kaakkoisreunassa	Luonnontilainen, vähän heikentynyt

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
			sarakorpea, joka on lähellä luhtanevakorpea, sillä myös luhtaisuuden ilmentäjälajeja joukossa. Sararämeestä pohjoiseen siirryttäessä kapea juotti ruohokorpea, jonka itäreunassa virtaa pohjois-eteläsuunnassa noro, joka laskee etelän sararämeelle. Ruohokorvessa on vaihteleva puulajisto ja muutama vanha puu ja lahopuu joukossa. Melko monimuotoinen. Aivan rajauksen pohjoisosassa, kaakkois-luoteis-suuntaisesti, pallosararämeen ja isovarpurämeen sekoitusta. Pohjoisosa heikentynyt keskikohdasta tuoreen metsäkone tien takia.	
3	Lupporämeenpalon kaakkoispuolinen suo	Isovarpurämeet (NT/LC), ruohokorvet (VU/NT)	Etelässä vaihtelevaa kenttäkerroksen lajistoa, jossa paikoin suopursu, paikoin virpajau ja paikoin pallosara valtalajina. Pääasiassa rämevarvut valtalajina. Puustossa mänty vallitsevaa ja kuusi alispuuna. Maastossa on hieman lahopuuta tuulenkaatamista pienehköistä rungoista, mutta myös vanhoja kantoja. Lähes luonnontilainen. Lähellä puroumaa ruohokorven lajistoa. Isovarpuräme painottuu etelään.	Vähän heikentynyt

15.1.2024

Kuva 8. Lehtovaaranlammen pohjoispuolisen purojen risteyskohdan suon metsäkortekorpea (vasen kuva) ja Lehtovaaranlammen puron alajuoksun vierusmetsän ruohokorpea (oikea kuva).

Kuva 9. Luppörameenpalon luoteispuolisen sararämeen lettonevaa (vasen kuva) ja Luppörameenpalon luoteispuolisen korven aitokorpea (oikea kuva).

15.1.2024

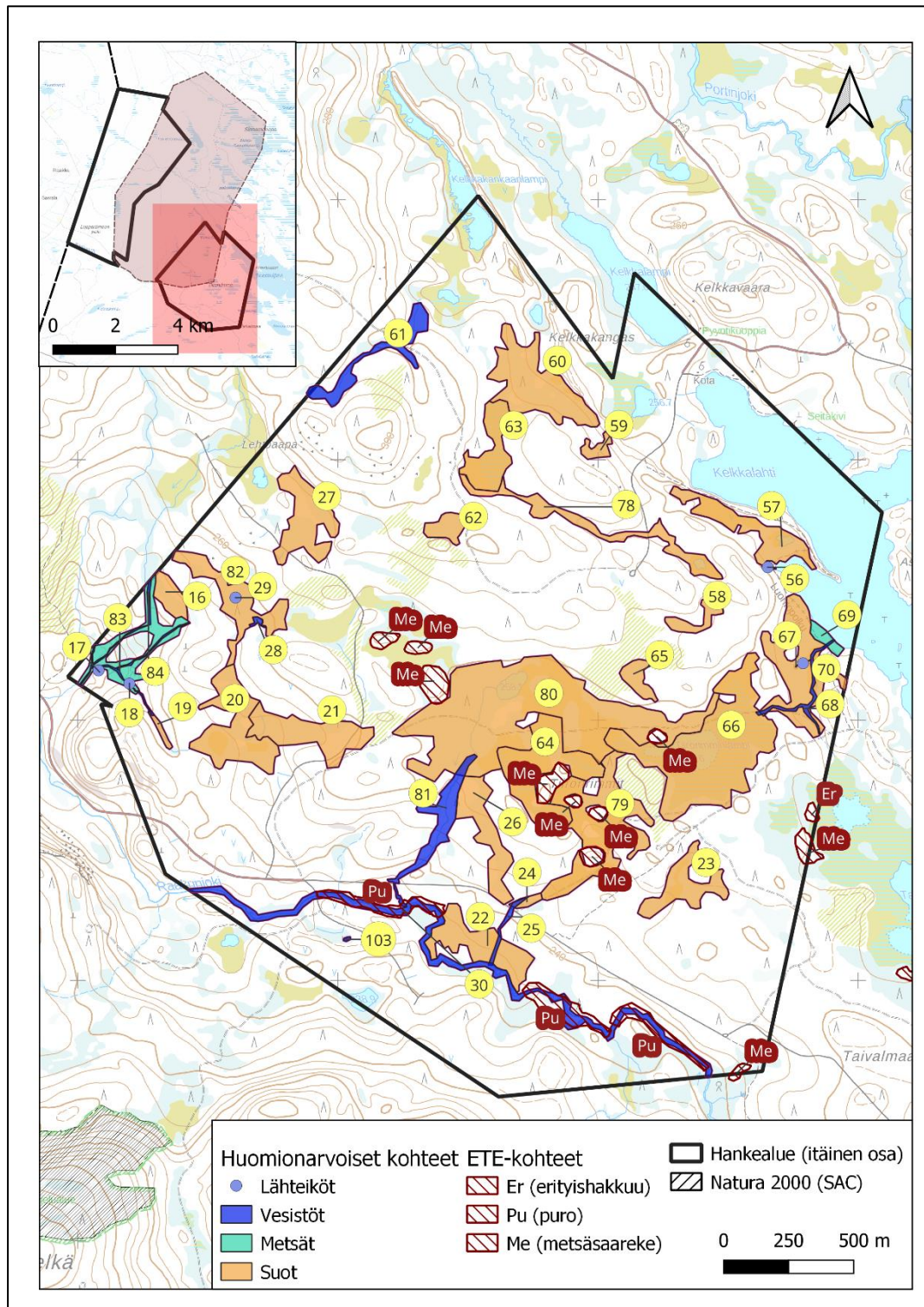

Kuva 10. Lehtovaaran länsirinteen tuoretta keskiravinteista lehtoa (vasen kuva) ja Lehtovaaranlammen eteläpuolisen suokokonaisuuden varpukorpea (oikea kuva).

15.1.2024

3.2.2 Itäisen osa-alueen huomionarvoiset suo- ja metsäkohteet

Kuva 11. Vuoden 2023 kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksessä tunnistetut huomionarvoiset kohteet tuotantoalueen (kuvassa hankealue) itäisellä osa-alueella (numerot viittaavat taulukkoon 3) sekä alueella esiintyvät Metsäkeskuksen rajaamat erityisen tärkeät elinympäristöt (ETE-kohteet).

15.1.2024

Taulukko 3. Huomionarvoiset suo- ja metsäkohteet tuotantoalueen itäisellä osa-alueella.
Luontotyyppirajaukset on esitetty kartalla kuvassa 11.

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
60	Kelkkakankaan lounaspuolinen suo 1	Lyhytkorsirämeet (NT/LC), lettonevarämeet (VU/NT)	Pääasiassa tupasluikan ja rahkasaran luonnehtimaa välipintaa ja rahkarämeen luonnehtimaa ruskorahkasammalmätäspintaa. Paikoin välipinta jouhisaravaltainen. Vaihtelevat melko suorialaisesti maastossa. Puusto ja vesitalous luontainen. Paikoin kangasmaan metsäsaarekkeita, joilla kuivahkon kankaan kenttäkerros ja mänty valtapuuna. Idässä lettonevaa rahkarämeen joukossa; lettonevarämeet. Räsepinta vallitsevaa näillä osin.	Luonnontilainen
59	Kelkkakankaan eteläpuolinen suo	Sararämeet (VU/LC)	Pullosaravaltaista välipintaa ja reunoilla yleistyvää isovarapurämeen ruskorahkasammalmätäspintaa. Koillis-lounaissuunnassa läpi kulkee märkä juotti, jossa paikoin avovettä näkyvissä. Juotin kohdalla pullosara yleistä kauttaaltaan.	Luonnontilainen
63	Kelkkakankaan lounaspuolinen suo 2	Rimpinevat (LC/LC), saranevat (NT/LC)	Itäosa märkää rimpipintaista oligotrofista rimpinevaa, jolla pieninä laikkuina esiintyvä välipintaisempi osuus on kalvakkarahkasammalvaltaista. Länsiosa jouhisaravaltaista saranevaa. Kalvakkarahkasammal niin yleistä sen pohjakerroksessa, että lähellä mennä kalvakkanevaksi. Myös muutamia rahkasammalmättäitä ja kitukasvuista mäntyä. Lähellä mennä siis myös sararämeeksi. Merkitty jo kaavaan luo-alueena.	Luonnontilainen

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
62	Lehtoaavan itäpuolinen suo	Rahkarämeet (LC/LC), lyhytkorsirämeet (NT/LC)	Suurimmaksi osaksi ruskorahkasammalpinnaista rahkarämettä, jolla kasvaa keskimäärin noin 5 m korkea puusto. Kenttäkerroksen valtalajit ovat variksenmarja ja suomuurain. Suon keskikohdassa on pienialaisesti lyhytkorsirämettä, jonka välipinnalla vallitsee leväkkö. Eteläreunassa myös yksi noin 3 m x 2 m x 2 m kokoinen siirtolohkare.	Luonnontilainen
78	Kelkkalahden lounaspuolinen suojuotti	Korpirämeet (EN/NT), lyhytkorsirämeet (NT/LC), sararämeet (VU/LC), pallosararämeet (NT/LC), isovarapurämeet (NT/LC), suolammet (NT/LC)	Kenttäkerroksen lajistossa runsaana korpien lajistoa ja rämeiden varvustoa. Puustossa lähes yhtä yleisinä kuusi, mänty ja hieskoivu. Juottimainen kapea soistuma. Paikoin avonaisempia, leveämpiä kohtia, joilla tupasvillavaltaisia pallosararämeitä ja isovarapurämeitä. Lännessä myös leväkkövaltaista lyhytkorsirämettä. Idässä pienialaisesti sararämettä. Lännessä jyrkkäreunainen, tummavetinen ja syvänoloinen suolampi, jonka reunat lyhytkorsirämettä. Harvennusten takia korpiräme on vähän heikentynyt, vaikka vesitalous luontainen; muut avoisemmat suotyypit luonnontilaisia.	Vähän heikentynyt, luonnontilainen
57	Kelkkalahden eteläpuolinen suo	Minerotrofiset lyhytkorsinevat (NT/LC), sararämeet (VU/LC), tupasvillarämeet (NT/LC), lyhytkorsirämeet (NT/LC),	Rajauksen länsiosa sararämettä ja itään päin siirryttäessä tupasvillarämettä, jolla harva ja matala puusto. Välipintaisuus vallitsevaa ja pullosara valtalaji keskellä, jouhisara reunoilla. Suurin osa alueesta oligotrofista lyhytkorsinevaa, joka sijaitsee	Luonnontilainen

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
		rahkarämeet (LC/LC), suolammet (NT/LC)	rajauksen keskiosissa. Kartalle merkitty vesikuoppa kasvanut umpeen lyhytkorsinevan lajistoa, eikä enää kunnolla erotettavissa maastosta. Idässä lähellä suolampea lyhytkorsirämettä. Tämä vaihettuu rahkarämeeksi etelässä.	
58	Tiirorimminlammen pohjoispuolinen suo	Lyhytkorsirämeet (NT/LC), pallosararämeet (NT/LC)	Suurelta osalta rahkarämeen ja oligotrofisen lyhytkorsinevan vaihtelua: lyhytkorsirämeet. Paikoin yhtenäistä rahkarämepintaa paljonkin. Keskikohdan kapeassa kohdassa mätäspintavaltaista pallosararämettä (noin 1/3 rajauksesta). Puusto vaihtelee noin 2–5 m korkuisena. Ympäröiviä metsiä harvennettu, mutta suoalueella ei näy kantoja.	Luonnontilainen
69	Suomujärven rannan metsä	Varttuneet kuivahkot kankaat (VU/NT)	Kohtalaisesti eri lahoamisasteessa olevaa lahoppuuta. Puusto vaihtelevaa lajistoltaan, mutta sen tilajakauma melko yksipuolinen. Maastossa vanhoja kantoja ja osa lahoppuista ihmistoimin kaadettuja. Luontoarvoja lahoppuun ja melko iäkkään puuston takia. Mänty valtapuu, mutta kuusta ja tunturikoivuakin paljon. Puolukka valtalaji kenttäkerroksessa, seinäsammal pohjakerroksessa. Luontopolku kulkee läpi ja maastossa muitakin polkuja. Ei kovinkaan edustava.	Heikentynyt
70	Asentosaaren lounaspuolinen suo	Sararämeet (VU/LC), rahkarämeet (LC/LC), isovarparämeet (NT/LC),	Pohjoisessa variksenmarja- ja suomuurainvaltaista rahkarämettä. Myös suopursu runsas. Pohjoisosissa kulkee luontopolun pitkospuut ja maastossa näkyy polkuja. Puusto	Luonnontilainen

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
		lyhytkorsirämeet (NT/LC), tupasvillarämeet (NT/LC)	melko harvaa, mäntyvaltaista ja noin 4 m korkeaa. Reuna-alueilla myös isovarpurämettä ja pienialaisesti tupasvilla- ja lyhytkorsirämettä. Suurin osa alueesta sararämettä, jossa välipintainen saranevaosuus vallitsevaa. Paikoin pullosara ja paikoin jouhisara valtalajit. Läpi kulkee rimmenomaisesti puro.	
66	Tiirorimminlampi ja ympäröivät nevat	Rimpinevat (LC/LC), minerotrofiset lyhytkorsinevat (NT/LC), suolammet (NT/LC), isovarpurämeet (NT/LC)	Reunoilta laaja-alaisesti välipintainen oligotrofinen neva (minerotrofinen lyhytkorsineva), jolla leväkkö valtalaji. Vaihettuu rimpivaltaiseksi rimpinevaksi ja suurten ruoppien kautta isoksi suolammeksi. Rimpinevalla edelleen leväkkö valtalaji, mutta selvimmin erona välipintaiseen nevaan nähden mukaan tulee raate. Suurelta osalta rimpinevaa. Ulkoreunoilla kapeasti isovarpurämettä.	Luonnontilainen
65	Tiironrimpien koillispuolinen suo	Isovarpurämeet (NT/LC)	Suopursuvaltainen isovarpuräme. Pallosara paikoin pienialaisesti valtalajina. Noin 6 m korkeaa tiheää puustoa. Ei kantoja maastossa, mutta ympärysmetsät kaadettu tai voimakkaasti käsitelty. Rahkasammalet selvästi vallitsevia pohjakerroksessa.	Luonnontilainen
80	Tiironrimpien pohjoisosa	Sararämeet (VU/LC), lyhytkorsirämeet (NT/LC), tupasvillarämeet (NT/LC), pallosararämeet (NT/LC), isovarpurämeet (NT/LC), suolammet (NT/LC)	Itäkärjessä lyhytkorsi- ja pallosararämettä. Lännen metsäsaarekkeesta (ETE-kohde) länteen ja keskikohdan metsäsaarekkeesta lounaaseen tupasvillarämettä, jonka mättäät ja välipinta eivät erotu selkeästi, vaan kauttaaltaan melko mätäspintainen. Harvassa kitukasvuista mäntyä. Tupasvillan lisäksi itäisemmässä	Luonnontilainen, vähän heikentynyt

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
			tupasvillarämeessä paikoin tupasluikka ja suuressa osassa leväkkö yleisiä. Suolammesta itään pullosaravaltaista sararämettä. Edelleen leväkkö yleinen. Lännen puustoisemmat laajat alueet lyhytkorsirämeen ja sararämeen sekoitusta. Paikoin pullosara- ja paikoin jouhisaravaltaista sararämettä. Leväkkö yleistä. Länsireunassa isovarparämettä, jossa pallosara paikoin runsas. Läpi kulkee moottorikelkkareitti, jonka kohdalla kulumaa ja puita poistettu. Lounaiskärjessä pallosararämettä. Pohjoisosassa selkeäreunainen ja kirkas-, mutta tummavetinen suolampi ja sen laskupuro kulkee suon läpi etelään.	
64	Tiironrimmit keskiosa	Lettonevarämeet (VU/NT), rimpinevarämeet (LC/LC), rimpinevat (LC/LC)	Vaihtelevasti jouhisara ja tupasluikka valtalajit. Rimmissä runsaasti scorpidium-suvun sammalia. Valkopiirtoheinä myös yleistä. Suurelta osin jouhisaravaltaista saranevaa, jossa rimmissä ilmenee lettoisuutta ja mätäspinnat yleisiä, vaikka puuston kasvu vähäistä: lettonevarämeet. Rimpisyys kasvaa etelään, jossa vaihettuu rimpinevarämeeksi. Lettoisuuden ilmentäjälaajisto vain keskikohdan pienempien rimpien sammalistossa. Rämeisyys melko vähäistä. Etelässä lampimaista ruoppaa eikä rämeisyyttä.	Luonnontilainen
79	Tiironrimminlammen lounaspuolinen suoalue	Saranevat (NT/LC), sararämeet (VU/LC)	Rajauksen pohjoisosat, Tiironrimminlammen länsipuolella, sararämettä, jossa jouhisaravaltaista nevapintaa ja	Luonnontilainen, vähän heikentynyt

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
			ruskorahkasammalmättäitä, joilla kasvaa jouhisaran lisäksi isovarpurämeen lajistoa. Siniheinää melko vähän sararämeen joukossa eteläisemmästä saranevasta poiketen. Keskikohdan ja lounaan avoimemmat alueet jouhisaravaltaista mesotrofista saranevaa, jonka reunoilla kapeahkosti sararämettä. Eteläisten osien läpi kulkee metsäkoneen urat, joiden kohdalla rimpisyys kasvanut. Rimpisyys lisääntyy avoimilla alueilla pohjoiseen edetessä.	
23	Tiironrimminlammen eteläpuolinen suo	Sararämeet (VU/LC), lyhytkorsirämeet (NT/LC), pallosararämeet (NT/LC)	Keskusosat lyhytkorsi- ja sararämeen sekoitusta, jossa vuorottelevat jouhisaravaltaiset välipinnat, leväkkö- ja tupasluikkavaltaiset rimpi- ja välipinnat ja ruskorahkasammalmättäät. Lännessä sararämettä. Reunoilla pallosararämettä	Luonnontilainen
24	Tiironrimpien eteläpuolisen purovarren korpi	Ruohokorvet (VU/NT)	Kataja runsasta. Pensaskerroksessa lisäksi harmaaleppää ja hieskoivua. Metsäimarre runsas kenttäkerroksessa. Itään pohjakerros muuttuu nopeasti metsäsammalpeitteiseksi. Puro kulkee useaa uraa. Siniheinä runsasta pohjoisessa.	Luonnontilainen
22	Raakunjoenvarren suo	Saranevat (NT/LC), isovarpurämeet (NT/LC), pallosararämeet (NT/LC), tupasvillarämeet (NT/LC)	Pohjoisreunalla vaivaiskoivuvaltaista isovarpurämettä. Avoimemmat alueet jouhisaravaltaista saranevaa. Lähempänä uomaa, rajauksen kaakkoisosissa, tupasvillarämettä ja pallosararämettä.	Luonnontilainen

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
26	Tiironrimmien lounaspuolinen suojuotti	Korpirämeet (EN/NT)	Pohjoisessa lähellä puroa ja ruohokorpirajausta korpirämettä, jossa suopursu ja variksenmarja yleisiä kenttäkerroksessa, mutta puolukka ja mustikkakin yleisiä. Kuusta ja mäntyä suunnilleen yhtä paljon. Hieskoivua vähemmän. Pallosaraa ja metsäkortetta kohtalaisesti. Pohjoisosa itäosistaan isovarpurämettä. Keskikohdassa tupasvillarämettä, josta vaihettuu etelään pallosararämeeksi, jossa aivan etelässä mätäspintavaltaista (isovarpurämeen piirteitä).	Luonnontilainen
21	Itäisen osan lounainen räme 1	Isovarpurämeet (NT/LC), sarakorvet (VU/NT), sararämeet (VU/LC), pallosararämeet (NT/LC)	Vaihteleva alue, jossa sarakorpea, -rämettä ja isovarpurämettä sekaisin. Idässä laajemmin isovarpurämettä, jossa pienialaisesti pallosararämettä mukana. Sarakorpi luhtanevaporpea, jossa paljon myös rimpeä. Riippa- ja pullosara yleisiä, mutta luhtavilla, harmaasara ja heinät myös yleisiä. Isovarpurämeessä paikoin kuusi ja tunturikoivu runsaina männyn mukana. Itäreunassa tie lävistää suoalueen ja tien kohta sekä noin 5 m ojasta muuttunutta. Sararäme ja -korpi luonnontilasta, rämeitä harvennettu hieman.	Vähän heikentynyt
20	Itäisen osan lounainen räme 2	Sararämeet (VU/LC)	Jouhisaravaltainen, siniheinä melko yleinen. Keskellä lähes saranevaa, mutta ruskorahkasammalmättäitä sielläkin melko paljon. Ruohoinen sararäme. Eteläosassa, metsäsaarekkeen eteläpuolen suossa sekä aivan lounaiskärjessä lettoisuutta melko pienialaisesti.	Luonnontilainen

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
			Lajistossa mm. Tuppisara, kataja ja mähkä. Sammalistossa ei varsinaisia lettolajeja. Metsäsaareke jää rajauksen sisään ja se on hieman luonnontilaistunutta mäntyvaltaista kuivahkoa kangasta, mutta ei täytä luontotyytin ominaispiirteitä.	
19	Itäisen osan lounaisen puronvarren luhta	Koivuluhdut (DD/DD)	Karttaan merkitty puro ei ole selkeä alueella, vaan vesi on levinnyt laajemmalla alueella luhdaksi. Eteläosassa märepää ja pullosara valtalaji, kastikoita joukossa melko paljon. Pohjoisempaan siirryttäessä kastikat ja harmaasara valtalajina. Puustossa 4–6 m korkea hieskoivu valtalaji. Hieman kuusta joukossa. Rahkasammalta mättäillä ja pohjallakin, mutta suurimmaksi osaksi vesipintainen, etenkin etelästä. Kapea, noin 20 m leveä, luhtajuotti. Luhtaisuus vähenee pohjoiseen ja ruohokorpisuus lisääntyy.	Luonnontilainen
83	Itäosan läntinen lehto	Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU/NT), ruohokorvet (VU/NT), metsäkortekorvet (EN/VU), sarakorvet (VU/NT)	Suurimmaksi osaksi rajausta tuoreen keskiravinteisen lehdon ja ruohokorven vaihtelua. Molempia suunnilleen yhtä paljon, mutta kaakosta laskevan purohaaran varrella myös hieman metsäkortekorpea rinteissä. Kaakkoisen puron varressa puusto etenkin ruohokorvessa tiheää ja nuorta, luonnontilaista hieskoivua ja kuusta. Rinnekohtissa hieman lahoppuuta. Puron alajuoksulla puro levenee useaan uomaan ja näillä paikoin koivuluhtamaista korpea. Lehdossa metsäimare ja lillukka runsaita. Myös puolukkaa	Luonnontilainen, vähän heikentynyt

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
			melko runsaasti joukossa ja lähellä lehtomaista kangasta Lahopuuta hieman. Koivu valtapuu, kuusta joukossa. Maastossa jokusia sammaloituneita vanhoja kantoja. Läntisen ja keskimmäisen purohaaran välissä hieman jouhisaravaltaita sarakorpea. Tästä koilliseen hieman korpi-imarre valtaista kosteaa lehtoa.	
16	Itäosan länsiosan isovarpuräme	Isovarpurämeet (NT/LC), metsäkortekorvet (EN/VU)	Jokusia sammaloituneita vanhoja kantoja. Pieniä vesialtaita siellä täällä lounaisreunassa. Lounaisreuna koko matkalta pitkälti metsäkortevaltaista aitokorpea, joka vaihtuu isovarpurämeksi. Kuusi valtapuu korvessa, mänty rämeellä.	Vähän heikentynyt
82	Lehtoaavan eteläpuolinen suo	Isovarpurämeet (NT/LC), korpirämeet (EN/NT), aitokorvet (EN/VU), rahkarämeet (LC/LC), sararämeet (VU/LC), ruohokorvet (VU/NT)	Pohjoisessa isovarpurämettä, joka vaihtuu hetkellisesti rahkarämeksi ja takaisin isovarpurämeksi. Äimäsara melko runsas ja lähellä pohjoisempaa lähdeä pienellä alalla lettosammalia. Kuusi runsas puustossa, vaikka kenttäkerros rämettä. Ruskorahkasammalvaltainen kauttaaltaan, paikoin suopursu ja juolukka vähäisempiä ja kanerva tai variksenmarja runsaampia (rahkaräme). Koillisessa jouhisaravaltaita sararämettä. Eteläosan kapeikossa kulkee uomaltaan epäselvä puro (saa alkunsa lähteestä, mutta lähdelajisto päättyy erikseen rajattuun pohjoisempaan lähdeosuuteen). Puro muuttuu etelään päin edetessä aito- ja ruohokorveksi, jossa hyvin hiljaa	Luonnontilainen, vähän heikentynyt

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus
			virtaavia vesialtaita leveällä alueella. Siinä ei selkeää uomaa enää ja aivan eteläosasta rajausta kokonaan aitokorpea.	
27	Lehtoaavan kaakkoispuolinen suo	Tupasvillaräme (NT/LC), isovarparäme (NT/LC)	Eteläosassa tupasvillat valtalajina kenttäkerroksessa, mutta pallosara myös hyvin yleistä joukossa. Reunoilla on enemmän isovarparämeen kasvillisuutta, mutta voidaan kokonaisuutena nähdä yhdistelmätyypinä. Pohjoisosassa (noin puolet rajauksesta) isovarparämettä. Tie kulkee eteläosassa läpi ja näiltä osin tuhoutunut.	Vähän heikentynyt

Kuva 12. Kelkkalahden lounaispuolisen suojuotin korpirämettä (vasen kuva) ja Suomujärven rannan metsän varttunutta kuivahkoa kangasta (oikea kuva).

15.1.2024

Kuva 13. Tiirorimmien keskiosan lettonevarämettä (vasen kuva) ja Itäisen osan lounaisen rämeen 1 sarakorpea (oikea kuva).

Kuva 14. Itäosan läntisen lehdon tuoretta keskiravinteista lehtoa (vasen kuva) ja Itäosan länsiosan isovarpurämeen metsäkortekorpea (oikea kuva).

3.3 Vesilakikohteet ja muut huomionarvoiset vesistöt

Hankealueelta tunnistetut vesilailla suojellut kohteet ovat lähteiköitä ja luonnontilaisia purouomia. Luonnontilaisen purouoman muuttaminen edellyttää vesilain mukaista lupaa, ja purojen lähiympäristöt ovat metsälain suojelemia kohteita. Kaikkia tuotantoalueella esiintyviä vesiluontotyypppejä ei ole rajattu luontotyyppirajauksiksi, sillä ne esiintyvät myös maastokartassa. Kaikki alueelta löytyvät vesilakikohteet on kuitenkin rajattu ja näiden lisäksi myös muut virtavesityypit. Nämä vesilakikohteet ja muutamat muut rajatut vesiluontotyyppit on listattu kuvauksineen taulukoihin 4–6 ja esitetty kartalla kuvissa 3, 7 ja 11.

15.1.2024

Kohteet on jaettu tuotantoalueen läntisen osa-alueen pohjoisosan, läntisen osa-alueen eteläosan ja itäisen osa-alueen kohteisiin.

Lapin maakunnassa luonnontilaiset norot, lammet ja järvet puolestaan eivät kuulu vesilain suojelemiin kohteisiin, kuten muissa Suomen maakunnissa, mutta ne ovat kuitenkin huomionarvoisia luontotyyppejä. Luonnontilaisia suolampia (koko maassa silmälläpidettäviä NT, Pohjois-Suomessa säilyviä LC) tuotantoalueella ovat Lehtovaaranlampi, Kelkkakankaanlampi, kaksi Kelkkakankaanlammen eteläpuolista lampea, Kelkkalampi, Kelkkalammen eteläpuolinen lampi, kaksi Kelkkalahden eteläpuolista lampea, Tiironrimminlampi, Tiironrimmien luoteispuolinen lampi, Raakunjoen eteläpuolinen lampi sekä Lehtovaaran lampi. Osa näistä suolammista on metsäisiä suolampia ja osa kosteiden soiden allikoita. Suurin osa näistä lammista sijoittuu itäiselle osa-alueelle, vain Lehtovaaranlammen sijoittuessa läntiselle osa-alueelle. Tuotantoalueen itäiseen osa-alueeseen sisältyy osittain myös yksi järvi: Suomujärvi. Tuotantoalueelta havaittiin vain yksi noro. Tämä noro sijaitsee Portinselän pohjoispuolella ja laskee ennen Portinmutkaa Portinjokeen. Huomionarvoisia luontokohteita ovat lisäksi jokiuomat ja niiden ympäristöt. Hankealueella virtaavat uomaltaan luonnontilaisina mutkitellen Portinjoki sekä Raakunjoki, jotka on hieman alle 100 neliökilometrin kokoisten valuma-alueidensa takia luokiteltu pikkujokiin (VU/NT). Luontotyyppien lisäksi tuotantoalueella esiintyy runsaasti vesikuoppia, jotka eivät ole vesilakikohteita eivätkä huomionarvoisia luontokohteita.

3.3.1 Läntisen osa-alueen huomionarvoiset vesiluontotyypit

Taulukko 4. Huomionarvoiset vesiluontotyypit tuotantoalueen läntisen osa-alueen pohjoisosassa. Luontotyyppirajaukset on esitetty kartalla kuvassa 3.

Nro kartalla	Nimi	Luontotyypit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus	Vesilakikohte
93	Huhtavaaran luoteispuolen lähde	Lähteiköt (VU/LC)	Norona koilliseen purkautuva ja tiheäpintana jatkuva lähteikkö. Purkautumispiste selvästi nähtävissä. Lähteen välittömään läheisyyteen tehty noin 7 m leveä metsätie/ajoura.	Vähän heikentynyt	On

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnon tilaisuus	Vesilaki kohde
49	Huhtavaaran lounaispuolinen lähde	Lähteiköt (VU/LC)	Rinteestä alkunsa saava lähde, jossa purkaantumispiste ei näkyvissä. Laskee lähdepuron ja tihkupinnan kokonaisuutena rinnettä lounaaseen ja rinteiden alaosassa virtaus kääntyy pohjoiseen. Porot tallanneet yläosan tihkupintaa. Veden virtaus vähäistä.	Luonnon tilainen	On
50	Koillisen suokokonaisuuden keskikohdan puro	Havumetsävyöhykkeen latvapurot (NT/LC)	Nopeasti virtaava, suurelta osin piilopurona kulkeva suomaan puro. Uomassa ja sen reunalla rahkasammalta ja vedessä saroja ja kastikkaa. Ympärillä leveimmillään n. 10 m aitokorpijuotti, jossa kataja runsas pensaskerroksessa. Korpijuotista vaihtuu reunoille rämeeksi. Saa alkunsa pohjoisen rimpipinnoilta. Kulkee pitkiäkin matkoja piilopurona pohjoisosissaan. Alkupiste ei varsinaisesti näkyvissä, vaan laaja vetinen alue. Sammalisto ei viittaa lähteisyyteen.	Luonnon tilainen	On
102	Portinmutkan pohjoispuolen puro	Havumetsävyöhykkeen latvapurot (NT/LC)	Puron alajuoksulla ei selkeää uomaa; kasvillisuudessa ruohokorven piirteitä. Ylempänä rinteessä puro virtaa koskimaisesti, paikoin maanalaisena.	Luonnon tilainen	On
92	Portinmutkan pohjoispuolen tihkupinta	Lähteiköt (VU/LC)	Itään viettävä, puroon yhtyvä tihkupinta rinteessä. Ei selvää purkautumispistettä.	Luonnon tilainen	On
74	Portinselän pohjoispuolinen noro	Havumetsävyöhykkeen norot (DD/DD)	Kapea ja luontaisesti mutkitteleva. Rannoilla aitokorven lajistoa.	Luonnon tilainen	Ei
85	Pitkäkosken pohjoispuolinen lähdepuro	Lähteiköt (VU/LC)	Kaksihaarainen lähdepuro, jossa paljon tihkupintoja. Itäisempi haara saa alkunsa pikkuhiljaa tihkupinnoista	Vähän heikentynyt	On

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnon tilaisuus	Vesilaki kohde
			metsäkoneurassa, joissa lehväsammapinta. Omaan yhtyy useilta tihkupinnoilta vettä ja puro selkeytyy. Vain yläosassa vanhalla metsäkonereitillä, muutoin koivu- ja saravaltaisella juotilla, jossa vesi virtaa nopeasti ja koskimaisesti selvemmissä uomissa. Lähdepuron läntisempi haara saa alkunsa lähteestä, jossa lähellä alkupistettä pitkin matkaa tihkupintoja. Lähdelajistoa pitkin uomanvartta. Nuori hieskoivu kasvaa uoman ympärillä. Mutkittellee luontaisesti, mutta suojavaähykettä metsänkäsittelyssä jätetty vain vähän. Ajettu yläjuoksulla metsäkoneella yli, mutta uoma ei ole paljoa kärsinyt tästä. Saa vettä matkalla tihkupinnoista. Puustoa käsitelty.		
86	Portinjoen pohjoispuolen luhtaletto (myös suo- ja metsätyyppikohteiden taulukossa 1)	Luhtaletot (DD/DD), havumetsävyöhykkeen norot (DD/DD), lähteiköt (VU/LC)	Lounaaseen viettävässä rinteessä noro, jota ympäröi letto. Alueella noron lisäksi myös lähteikköjä. Kenttäkerroksen valtalajeina suokorte ja kurjenjalka. Vaivaiskoivu ja pajut hyvin runsaina. Pohjakerroksessa heterahkasammal hyvin runsas, myös rassisammalta sekä kuiri- että lehväsamalia. Rahkaisten mättäiden ja rehevien välipintojen vuorottelua.	Luonnon tilainen	On
90	Läntisen osan itäosan lähteikkö	Lähteiköt (VU/LC)	Etelään norona purkautuva lähde, jota reunustavat pääosin lehväsammaleet. Lähteisistä kenttäkerroksen lajeista esiintyy lähinnä	Vähän heikentynyt	On

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnon tilaisuus	Vesilaki kohde
			suohorsma. Rajauksen itäreunassa toinen noro, jolla ei selvää purkautumispistettä. Ympäröivää puustoa harvennettu.		
88	Läntisen osan itäosan lähteikkö 2	Lähteiköt (VU/LC)	Länteen/lounaaseen purkautuva tihkupinta. Useita vesipintoja, ei selkeitä purkautumispisteitä. Monipuolinen sammallajisto. Jatkuu n. 5 m leveänä hitaasti virtaavana uomana länteen.	Luonnon tilainen	On
53	Portinjoki	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (VU/NT)	Luontaisesti mutkitteleva pieni joki, joka lähellä keskisuurta jokea. Rannat ruohokorpea n. 20 m levyisesti molemmin puolin ainakin maastossa tarkastelluissa kohdissa. Vesi kirkasta, mutta tummaa. Pohjassa lahoppuuta. Paikoin matala ja virtaus koskimaista, muutoin pitkälti melko nopeaa. Vedessä melko vähän kasvillisuutta: hieman palpakkoa ja ulpakkaa.	Luonnon tilainen	Ei
42	Lehtovaaranlammen puro	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (VU/NT)	Nopeaa virtaava puro, joka saa alkunsa Lehtovaaranlammeesta. Kulkee yläjuoksulla lehtokorvessa noin 40 cm levyisenä ja selkeäumaisena. Luontaisesti mutkitteleva. Virtaa osittain piilopurona, jolloin kivikkoisesta maastosta kuuluu virtauksen ääni. Virtaa myös useissa epäselvissä uomissa leveällä alalla. Alajuoksullaan selkeäumainen ja luontaisesti mutkitteleva. Melko syvä, noin 50 cm levyinen uoma. Pohja paikoin savea. Ympärillä ruohokorpea. Kulkee metsätien ali noin 1 m halkaisijan putkessa.	Luonnon tilainen	On

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnon tilaisuus	Vesilaki kohde
36	Lehtovaaranlammen pohjoispuolinen tihkupinta	Lähteiköt (VU/LC)	Rautaoksidin värjäämien vesipaljastumien verkosto rämeen keskellä. Ei varsinaisia lähdelajeja. Noin 5 m x 15 m kokoisella alueella.	Luonnon tilainen	On
37	Lehtovaaranlammen pohjoispuolisen luhdan lähde	Lähteiköt (VU/LC)	Rautaoksidista värjäytynyttä vettä n. 4 m x 4 m ja 6 m x 4 m kokoisissa pienissä lammissa (lähde). Yhdistyvät lähdepurolla ja lähdepuro jatkuu etelään pitkin luhtaa. Puro sekoittuu epäselväräjaisesti luhdan veteen ja ei kulje selkeässä uomassa enää etelässä. Ei varsinaista lähdelajistoa, vain rautapurkauma paljastaa tihkupinnan.	Luonnon tilainen	On
32	Lehtovaaranlammen luoteispuolinen tihkupinta	Lähteiköt (VU/LC)	Puron varressa oleva tihkupinta, joka erottuu muusta maastosta rautaoksidisakan perusteella. Kasvillisuus ruohokorven lajistoa; ei lähdesammalia tai muuta suoraa lähdekasvillisuutta. Noin 6 m x 10 m kokoisella alueella siellä täällä rautasakkapintaa puron lähettyvillä erillisinä pieninä altaina ja ne yhdistyvät hitaasti virtaavilla epäsäännöllisillä uomilla toisiinsa ja lopulta puroon.	Luonnon tilainen	On
33	Lehtovaaranlammen puroon yhtyvä itäinen purohaara	Havumetsävyöhykkeen latvapurot (NT/LC)	Osittain havumetsävyöhykkeen turvemaan latvapuro. Uoma melko epäselvä ja noin 1 m levyinen metsätien itäpuolella, idempänä uoma selkeämpi n. 0,3–1 m leveä. Virtaus nivasta koskimaiseen. Metsätien kohdalla uoma tuhoutunut ja vesi virtaa useaa reittiä kohti selkeämmän uoman aluetta alajuoksulla. Reunoilla paikoin	Luonnon tilainen, heikentynyt	On

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnon tilaisuus	Vesiläki kohde
			tihkupintoja, jotka erottuvat rautaoksidisakastaan. Reunoilla metsätiestä itään ruohokorpea noin 20 m levyisesti molemmin puolin. Lännessä koivuluhtaa noin 30 m levyisesti.		

Kuva 15. Huhtavaaran luoteispuolinen lähde (vasen kuva) ja Koillisen suokokonaisuuden keskikohdan puro (oikea kuva).

Taulukko 5. Huomionarvoiset vesiluontotyytit tuotantoalueen läntisen osa-alueen pohjoisosassa. Luontotyyppirajaukset on esitetty kartalla kuvassa 7.

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnon tilaisuus	Vesiläki kohde
8	Länsiosan länsireunan puro	Havumetsävyöhykkeen latvapurot (NT/LC)	Saa alkunsa sararämeestä ja lettonevasta. Yläjuoksulla melko kapea rimpimäinen uoma, jossa vesi virtaa tasaisen hitaasti. Pohjoisosassa lähteisyyttä ja pohja punaruskeaa. Alajuoksultaan uoma selkeämpi, mutkitteleva. Virtaus nivaa ja pieniä vesiputouksia paikoin. Uoman	Luonnon tilainen	On

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnon tilaisuus	Vesilaki kohde
			leveys noin 70 cm. Ympärillä aitokorpea.		
9	Lupporämeenpaion luoteispuolinen lähde 1	Lähteiköt (VU/LC)	Sararämeen reunassa. Erottuu sammalistonsa ansiosta. Avovesipintaa vain vähän. Virtaa länteen. Länteen sararäme lettonevaa, joka ilmenee vain sammalistosta.	Luonnon tilainen	On
11	Lupporämeenpaion luoteispuolinen tihkupinta	Lähteiköt (VU/LC)	Korven reunassa oleva pienten avovesialtaiden alue, jossa pohja rautaoksidisakkaa. Lajisto ei muuten ilmennä lähteisyyttä, mutta rauta kertoo pohjavesipurkautuneisuudesta. Noin 7 m x 5 m kokoisella alueella.	Luonnon tilainen	On
13	Lupporämeenpaion luoteispuolinen lähde 2	Lähteiköt (VU/LC)	Kangasmetsän ja isovarapurämeen reunassa. Erottuu maastosta sammalistonsa perusteella. Noin 10 m x 5 m kokoisella alueella vesipaljastumia, joiden reunalla lähteikkösammalia.	Luonnon tilainen	On
2	Länsiosan kaakkoiskulman puro	Havumetsävyöhykkeen latvapurot (NT/LC)	Uoma ei kovin selkeä suo-osuuksilla, vaan vesi virtaa useaa reittiä mätäsaramättäiden seassa. Paikoin selkeämpi uoma, silloinkin matala ja kasvaa saroja ja heiniä. Pohjavesivaikutusta, sillä vedessä rautaoksidisakkaa. Virtaus vaihtelee tasaisen hitaasta pieniin vesiputouksiin, pääasiassa nopea virtaus. Ympärillä ruohokorven lajistoa noin 10 m levyisesti molemmin puolin, paikoin kapeasti.	Luonnon tilainen	On

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus	Vesiläki kohde
			Luonnontilainen, mutta ei kovin edustava.		

Kuva 16. Lupporämeenpalon luoteispuolinen lähde 2 (vasen kuva) ja Lupporämeenpalon luoteispuolinen tihkupinta (oikea kuva).

3.3.2 Itäisen osa-alueen huomionarvoiset vesiluontotyytit

Taulukko 6. Huomionarvoiset vesiluontotyytit tuotantoalueen läntisen osa-alueen pohjoisosassa. Luontotyyppirajaukset on esitetty kartalla kuvassa 11.

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnontilaisuus	Vesiläki kohde
61	Lehtoaavan koillispuolinen puro ja ympäröivät suot	Havumetsävyöhykkeen latvapurot (NT/LC), rahkarämeet (NT/LC), lyhytkorsirämeet (NT/LC), pallosararämeet (NT/LC), sarakorvet (VU/NT)	Puro ja suoluontotyyppijä. Suopuro, jolla epäsäännöllinen, mutta luonnontilainen uoma. Uoma suurelta osin soistumaa; juoksevaa avovettä näkyy osassa uomaa. Uomassa ja sen ympärillä kasvaa paljon nuorta hieskoivua ja kenttäkerroksen lajisto ruohokorpea. Rämeillä harva puusto. Pallosaran lisäksi	Luonnontilainen, heikenty nyt	On

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnon tilaisuus	Vesilaki kohde
			tupasvilla on paikoin vallitsevana pallosararämeellä, jota esiintyy tien eteläpuolella. Lounaassa, puron yläjuoksulla, rahka- ja lyhytkorsirämettä. Yläjuoksulla puro on pieni ja suosta alkunsa saava, jossa ei lähteikkölajistoa, mutta ennen tien ylitystä lähteikön piirteitä puron laidoilla. Tien kohdalla puro heikentynyt. Pohjoisessa alajuoksulla sarakorpea.		
56	Kelkkalahden eteläpuolinen lähde ja lähdepuro	Lähteiköt (VU/LC)	Noin 12 m pitkä ja leveimmillään noin 5 m leveä lähteikkö, jossa kaksi toisissaan yhteydessä olevaa avovesialuetta. Lähdepuro lähtee itään kohti Suomujärveä. Lähdepuron uoma luonnontilainen. Vesi kirkasta, mutta tummaa. Ainakin 1,5 m syvä, pitkälti sammalpintaa umpeen kasvava.	Luonnon tilainen	On
67	Suomujärven länsipuolinen lähde ja lähdepuro	Lähteiköt (VU/LC)	Pieni, vain n. 1,5 m x 1,5 m kokoinen avovesilähde, josta lähdepuro saa alkunsa. Uoma selkeä yläjuoksulla ja muuttuu pienemmäksi, epäselvemmäksi ja vähemmän lähdevaikutteiseksi saranevan läpi kulkevaksi uomaksi itää kohti.	Luonnon tilainen	On
68	Tiiriminlammen puro	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (VU/NT)	Rimpijuotintapainen, leveimmillään noin 7 m. Uoma pitkälti sarojen, etenkin riippasaran, peitossa. Mutkittlee hieman luontaisesti soilla. Yläjuoksulla vaikea erottaa uomaa; kulkee usean juotin	Luonnon tilainen	On

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnon tilaisuus	Vesilaki kohde
			kautta. Eteläisen haaran yläjuoksulla uoma metsäosuudella pelkkä rahkasammaljuotti, eikä laskettavissa puroksi tai noroksi (ei rajauksessa). Vesi virtaa hyvin hitaasti ja on paikoin seisovaa. Uomassa osin ruoppaa reunassa. Vain muutamia senttejä vettä. Ei edustava purona ja kasvamassa umpeen.		
81	Tiironrimpien läntinen puro	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (VU/NT), ruohokorvet (VU/NT), isovarapurameet (NT/LC)	Puro saa alkunsa useista rimmistä ja sararämeellä uoma ei ole selkeä. Menee tien läpi putkessa ja ojat leventäneet uomaa tien vieressä. Muuten luonnontilainen; putken ja tien takia vähän heikentynyt. Uoman ympärillä etelässä noin 15 m levyinen ruohokorpi, jossa paikoin lehtokorpea mukana. Keskikohdassa leveämpi ja vesi kulkee useassa uomassa laajalla alueella. Kulkee osin piilopurona, joka näkyy paikoin. Rajauksen yläosan läntinen reuna ja uloke isovarpurametta.	Luonnon tilainen, vähän heikentynyt	On
25	Tiironrimpien eteläpuolinen puro	Havumetsävyöhykkeen latvapurot (NT/LC)	Kulkee putkessa tien ali. Muuten luonnontilainen ja reunoilla ruohokorpea. Mutkittlee luontaisesti ja virtaus koskimaisesta nivaan. Kulkee saranevassa melko huomaamattomasti rimpimäisesti. Virtaus nivaa myös tässä osassa.	Luonnon tilainen, vähän heikentynyt	On
30	Raakunjoki	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (VU/NT), meanderoivat	Luonnontilainen. Mutkittlee luontaisesti. Virtaus koskimaisesta tasaisen hitaaseen. Reunoilla korpikastikkavaltaista	Luonnon tilainen	Ei

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnon tilaisuus	Vesilaki kohde
		purot ja pikkujot (DD/DD)	koivuluhtaa melko kapeasti, noin 5–10 m levyisesti, avoimen suon kohdilla. Uoma noin 5–10 m leveä. Paikoin kivikkoinen. Tie ylittää penkereeltä penkereelle rakennetulla sillalla joen. Metsäisissä kohdissa reunoilla ruohokorpimaista kasvillisuutta.		
103	Raakunjoen eteläpuolinen lähde	Lähteiköt (VU/LC)	Lähde rajattu maastokartan ja ilmakuvan pohjalta. Maastokartassa lähdemerkintä rajatulla kohdalla.	Luonnon tilainen	On
18	Lehtoaavan puron tihkupinta	Lähteiköt (VU/LC)	Rautaoksidin värjäämää vettä. Ei varsinaisia lähdelajeja, kuten sammalia, ainoastaan raudan värjäämä sakka paljastaa pohjavesipurkauman. Noin 10 m x 10 m kokoisella alueella puroon yhteydessä hajallaan. Ympärillä ruohokorpea.	Luonnon tilainen	On
17	Lehtoaavan puron lähteikkö	Lähteiköt (VU/LC)	Sammalpeitteinen lähde rinteessä, josta vesi valuu alarinteeseen lähdesammalpintaisen purouoman kautta. Erottuu selkeästi eriävän sammalistsansa ansiosta.	Luonnon tilainen	On
84	Lehtoaavan puro	Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujot (VU/NT)	Kaakkoishaaran puro kulkee luhdan jälkeen luoteeseen piilopurona kivikkoisessa talouskäytössä olevassa kangasmetsässä, jossa metsäkoneteitä piilopuron päällä. Paikoin näkyy maan pinnalla, jossa lehtomaisen kankaan lajistoa. Kaakkoiseen haaraan yhtyy koillisesta purohaara, jossa pieniä tihkupintoja puron varressa. Ympärillä	Luonnon tilainen	On

15.1.2024

Nro kartalla	Nimi	Luontotyytit ja uhanalaisuus (koko Suomi/ Pohjois-Suomi)	Alueen kuvaus	Luonnon tilaisuus	Vesilaki kohde
			ruohokorven lajistoa. Pohjoisin purohaara yläjuoksulla piilopurona kivikossa. Rinteessä kulkee kivikkoisessa uomassa koskimaisesti ja ympärillä kapealti tuoreen ja kostean lehdon kasvillisuutta. Alajuoksulla kulkee ruohokorven ja sarakorven keskellä luontaisesti mutkitellen. Noin 1 m leveä. Vesi kirkasta, hieman punertavaa (pohjavesipurkaumia). Sarakorvessa kulkee pullosarakasvustojen välissä, lähes peittyneenä. Ruohokorven osuudessa kaikki purohaarat yhtyneet yhdeksi.		
28	Lehtoaavan eteläpuolinen lähteikkö 2	Lähteiköt (VU/LC)	Laaja lähteikköalue (n. 30 m x 10 m), jossa avovesipaljastumia lähdesammalten ympäröimänä. Lähteestä lähtee leveähkö (n. 2,5 m) puro lounaaseen, jossa vesi virtaa yläjuoksulla hyvin hitaasti. Myös purossa yläjuoksulla lähdesammalia ja vain tämä lähdevaikutteinen osuus mukana tässä rajauksessa.	Luonnon tilainen	On
29	Lehtoaavan eteläpuolinen lähde	Lähteiköt (VU/LC)	Rämeen keskellä sammalistoltaan poikkeava lähde, jolla pieni avovesiosuus. Lähteen vaikutusala melko pieni, n. 15 m x 10 m. Avovesialue vain n. 3 m x 1,5 m	Luonnon tilainen	On

15.1.2024

Kuva 17. Kelkkalahden eteläpuolinen lähde ja lähdepuro (vasen kuva) ja Lehtoaavan puro (oikea kuva).

3.4 Uhanalaiset, silmälläpidettävät ja rauhoitetut kasvilajit

Ennen luontoselvitysten maastokäyntejä tilattiin tiedot uhanalaisista ja rauhoitetuista lajeista Suomen Lajitietokeskuksesta (aineistopyyntö 7.2.2023). Tuotantoalueelta ei ollut havaintoja uhanalaisista tai rauhoitetuista kasvilajeista Lajitietokeskuksen aineistoissa. Aivan tuotantoalueen läntisen osa-alueen tuntumaan, noin 150 metrin etäisyydelle tuotantoalueen rajasta, sijoittuu kuitenkin Suomen Lajitietokeskuksen aineiston havainto silmälläpidettäväksi (NT) luokitellusta velttosarasta (*Carex laxa*). Tämä vuonna 1994 tehty havainto pitää sisällään noin 30 velttosarayksilöä, jotka sijoittuvat Pitkäkuksesta kaakkoon, Portinjoen suvantoleventymän lähetyville. Tämä alue on rajattu jo Portin tuulivoima-alueen yleiskaavaan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi luo-1-alueeksi. Vuoden 2023 maastoselvityksissä ei havaittu uhanalaisia, silmälläpidettäviä tai rauhoitettuja kasvilajeja.

4 YHTEENVETO

Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen maastokäynnit kohdistettiin lähtöaineistojen avulla tunnistetuille potentiaalisille kohteille, kuitenkin niin, että tuotantoalueen osa-alueiden väliin sijoittuvan Portin tuulivoimapuiston kaavaan jo luo-alueeksi merkityille kohteille ei ensisijaisesti kohdistettu kartoituksia, sillä nämä alueet huomioidaan jo maankäytönsuunnittelussa. Huomionarvoisiin luontotyyppeihin on luettu ne alueella esiintyvät luontotyypit, jotka ovat joko koko Suomen tai Pohjois-Suomen tasolla määritetty uhanalaisiksi tai silmälläpidettäviksi. Tehdyn selvityksen mukaan tuotantoalueen monimuotoisuuden kannalta olennaisia alueita ovat vesilain suojelemat kohteet,

15.1.2024

useat erilaiset huomionarvoiset suoluontotyyppirajaukset ja muutamat alueelta löytyvät metsäluontotyyppirajaukset. Alueen vesilakikohteet ovat lähteikköjä ja luonnontilaisia puroja. Huomionarvoisimpia alueen suoluontotyypppejä ovat Koko-Suomen ja myös Pohjois-Suomen tasolla uhanalaisiksi luokitellut aitokorvet, metsäkortekorvet ja lettorämeet sekä useat Koko-Suomessa uhanalaisiksi ja Pohjois-Suomessa silmälläpidettäväksi luokitellut suoluontotyypit, joista alueella tavataan korpirämeet, lettonevat, ruohokorvet, sarakorvet ja lettonevarämeet. Huomionarvoisista metsäluontotyypeistä tuotantoalueella tavataan Koko-Suomessa uhanalaisiksi ja Pohjois-Suomessa silmälläpidettäväksi luokiteltuja varttuneita kuivahkoja kankaita ja tuoreita keskiravinteisia lehtoja.

Tuotantoalueella esiintyy myös useita Metsäkeskuksen rajaamia metsälakikohteita, jotka ovat painottuneet etenkin Tiirorimmien läheisyyteen sekä Raakunjoen varteen. Suurin osa näistä metsälakikohteista on metsäsaarekkeita, jotka eivät kuitenkaan täytä luontotyypin ominaispiirteitä riittävästi, jotta ne olisivat myös huomionarvoisia luontotyypppejä.

Luonnonsuojelulailla suojeltuja luontotyypppejä ei tuotantoalueelta havaittu.

Pääosa tuotantoalueen huomionarvoisista luontotyypeistä on suoluontotyypppejä, jotka esiintyvät osana melko laajoja ja luontotyypeiltään vaihtelevia suokokonaisuuksia. Nämä suokokonaisuudet ovat monin paikoin pitkänomaisia painanteita rinteiden välissä. Alueen suot ovat lähes kaikki ojittamattomia, mutta melko suuri osa näistä suoluontotyyppirajauksista on silti luonnontilaltaan vähän heikentyneitä metsänhoidon tai alueen läpi kulkevien metsäteiden aiheuttaman kuluneisuuden takia. Valtaosa tuotantoalueen soista on tästä huolimatta luonnontilaisia.

Alueella esiintyy myös runsaasti huomionarvoisia vesiluontotyypppejä. Alueella sijaitsee yhteensä 19 lähteikköä, jotka ovat koko Suomen tasolla määritelty vaarantuneiksi ja Pohjois-Suomessa säilyviksi. Erityisen huomionarvoisia lähteiköistä tekee se, että ne on suojeltu vesilailla myös Lapin maakunnassa. Tuotantoalueella esiintyy myös 11 puroa, jotka ovat lähteikköjen tapaan vesilain suojelemia. Osa puroista on havumetsävyöhykkeen latvapuroja, jotka ovat koko Suomessa määritetty silmälläpidettäväksi ja Pohjois-Suomessa säilyviksi ja osa puolestaan havumetsävyöhykkeen puroja ja pikkujokia, jotka on määritetty koko Suomessa vaarantuneiksi ja Pohjois-Suomessa silmälläpidettäväksi. Alueella esiintyy useita suolampia, joita ei kuitenkaan ole erikseen rajattu alueelta, sillä ne näkyvät maastokartassa eivätkä ne ole lähteiköiden ja purojen tapaan vesilakikohteita. Suolammet on kuitenkin valtakunnallisesti määritetty silmälläpidettäväksi, vaikkakin Pohjois-Suomessa ne ovat säilyviä.

15.1.2024

Tuotantoalueen metsät ovat pääasiassa mäntyvaltaisia, varttuneen kuivahkon tai tuoreen kankaan talousmetsiä, joiden latvus- ja ikärakenne on hyvin yksipuolista eikä lahoppuustoa juuri esiinny. Alueella on myös hieman lehtimetsää, joka on keskittynyt etenkin purojen ja jokien varteen. Tuotantoalueella esiintyy hyvin vähän huomionarvoisia metsäluontotyyppisiä alueen kokoon nähden.

Kangasmetsäkuvioita rajattiin tuotantoalueelta vain yksi. Tämä luonnontilaltaan heikentynyt, mutta lahoppumääränsä ja kohtalaisen iäkkään puustonsa ansiosta luontoarvoja sisältävä, varttuneen kuivahkon kankaan kuvio sijoittuu tuotantoalueen itäosiin, Suomujärven rannalle. Varttuneet kuivahkot kankaat on määritetty valtakunnallisesti vaarantuneeksi, mutta Pohjois-Suomessa säilyväksi. Kankaiden lisäksi alueella esiintyy neljä tuoreen keskiravinteisen lehdon luontotyyppirajausta. Näistä kaikki ovat luonnontilaltaan vähän heikentyneitä metsätaloukseen käytön takia. Kolme lehtorajauksista sijoittuu virtavesien varrelle ja yksi, rajauksista laajin, Lehtovaaran länsirinteelle. Tuoreet keskiravinteiset lehdot on koko Suomessa määritetty vaarantuneeksi ja Pohjois-Suomessa silmälläpidettäväksi.

Tuotantoalueella esiintyy yhteensä 15 Metsäkeskuksen rajaamaa metsälakikohdetta, joista suurin osa on Tiironrimmien läheisyyteen sijoittuvia metsäsaarekkeitä. Tuotantoalueella ei esiinny luonnonsuojelulailla suojeltuja luontotyyppisiä. Vesilakikohteita puolestaan esiintyy runsaasti niin tuotantoalueen läntisellä kuin itäiselläkin osa-alueella. Yhteensä näitä vesilakikohteita, joiden luonnontilan muuttaminen on kiellettyä, havaittiin alueelta 30. Lakikohteiden lisäksi uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyypit suositellaan huomioitavaksi suunnittelussa.

Vuoden 2023 maastoselvityksissä ei havaittu uhanalaisia, silmälläpidettäviä tai rauhoitettuja kasvilajeja tuotantoalueelta, eikä havaintoja ole myöskään Suomen Lajitietokeskuksen aineistossa (7.2.2023). Läheisin havainto silmälläpidettävästä kasvilajista, velttosarasta (*Carex laxa*), sijoittuu kuitenkin vain noin 150 metrin päähän tuotantoalueen läntisen osa-alueen itärajasta.

15.1.2024

5 LÄHTEET

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus. Luontotyyppien punainen kirja. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. Osat 1 ja 2. 392 + 929 s.

Luonnonsuojelulaki 5.1.2023/9.

Metsälaki 12.12.1996/1093

Suomen Lajitietokeskus, Laji.fi 2023. Katsottu: 7.2.2023.

Vesilaki 27.5.2011/587.

Lisäksi tausta-aineistona:

Hotanen, J.-P.; Nousiainen, H.; Mäkipää, R.; Reinikainen, A.; Tonteri, T. 2013. Metsätyypit – opas kasvupaikkojen luokitteluun. Metsäkustannus.

Hyvärinen, Esko; Juslén, Aino; Kemppainen, Eija; Uddström, Annika; Liukko, Ulla-Maija (toim.). Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 708 s.

Laine, J., Vasander, H., Hotanen, J.-P., Nousiainen, H., Saarinen, M. ja Penttilä T. 2012. Suotyypit ja turvekankaat- opas kasvupaikkojen tunnistamiseen. Metsäkustannus Oy. Hämeenlinna.

